

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

ÖNSÖZ

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla.

Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Salât ve selâm, insanları tevhid ve hidayet yoluna davet eden Peygamberimiz Muhammed'e, onun ailesine, ashâbına ve onların yolunu izleyenlerin üzerine olsun.

İnsanın hayatında bazı sorular vardır ki bu soruların cevapları yalnızca bilgi edinmek için değil, neye inanacağını, kime kulluk edeceğini ve nasıl yaşayacağını bilmek için gereklidir. Bizi kim yarattı? Yaratılış gayemiz nedir? Allah'ı nasıl tanırız? Tevhid nedir? İman ve İslam neyi gerektirir? İbadetlerimizi nasıl öğrenir ve dinimizi nasıl koruruz?

Elinizdeki “**Sen Sordun, Ben Cevapladım – 40 Soruda İslam'ı Tanımak**” adlı çalışma, bu temel sorulara açık ve anlaşılır cevaplar sunmak amacıyla hazırlanmıştır.

Kitap, bir Davetçi ile bir Muhatap arasında geçen kırk sohbetten oluşmaktadır. Muhatap, öğrenmek isteyen bir insanın zihnindeki soruları dile getirirken Davetçi, bu sorulara Kur'an ve sahih sünnet ışığında cevap vermeye çalışmaktadır. Soru-cevap yöntemiyle okuyucunun yalnızca bir açıklamayı okuması değil, sorunun neden sorulduğunu ve verilen cevabın günlük hayatla nasıl ilişkili olduğunu da düşünmesi hedeflenmiştir.

Sohbetler, insanın yaratılışı ve Allah'a kulluk gayesiyle başlayarak tevhid, iman, İslam'ın esasları, peygamberlik, ahiret, kader, tövbe, dua ve ibadet konularıyla devam etmektedir. Namazın önemi, tâğutu reddetmenin anlamı, İblis'in kibri, dinî bilgiyi öğrenmenin gerekliliği, Üç Esas ve Dört Kaide de kitabın ele aldığı başlıklar arasındadır. Son bölümlerde ise bid'atin zararları, tevhid ile şirk arasındaki fark, imanı korumanın yolları ve öğrenilen bilgilerle nasıl amel edileceği üzerinde durulmaktadır.

Bu çalışmada esas alınan ölçü, dini Kur'an, sahih sünnet ve ilk Müslüman nesillerin anlayışı doğrultusunda öğrenmektir. Bununla birlikte, bir inancın veya fiilin dinî hükmünü açıklamakla belirli bir kişi hakkında hüküm vermenin aynı şey olmadığı gözetilmiştir. Amaç, okuyucuyu başkaları hakkında aceleci hükümler vermeye yöneltmek değil; öncelikle kendi inancını, ibadetini ve davranışlarını doğru bilgiyle gözden geçirmeye teşvik etmektir.

Bu kitap, İslam'ın bütün meselelerini ayrıntılarıyla ele alan kapsamlı bir eser olma iddiasında değildir. Kırk soru, öğrenme yolculuğunun sonu değil, başlangıcıdır. Okuyucunun burada karşılaştığı konuları delilleriyle daha derinlemesine araştırması, bilmediği meseleleri güvenilir ilim ehline sorması ve öğrendiği doğruları hayatına geçirmesi temenni edilmektedir.

Allah Teâlâ'dan bu çalışmayı faydalı kılmasını, bizi doğru bilgiye ulaştırmasını, öğrendiklerimizle amel etmeyi nasip etmesini ve hepimizi dosdoğru yol üzere sabit tutmasını dilerim.

“Rabbim! İlmimi artır.”

Tâhâ, 20/114

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

“Doğru sorular,
insanı hakikate
götürür.”

1. SORU

İnsan neden yaşar?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Sana hayatın hakkında bir soru sorabilir miyim?
Sence insan neden yaşar?

Muhatap

Mutlu olmak, çalışmak, ailesini kurmak ve güzel bir hayat sürmek için.

Davetçi

Bunlar hayatın içindeki önemli şeyler. Peki, insan bütün bunlara sahip olsa bile
“Ben neden yaratıldım?” sorusunun cevabını bulmuş olur mu?

Muhatap

Hayır. Bunlar hayatın içinde yaptığımız şeyler. Yaratılışımızın asıl amacı
farklı olabilir.

Davetçi

İşte Kur'an, insanı tam da bu soru üzerinde düşünmeye davet eder:

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ

“Sizi boş yere yarattığımızı ve bize döndürülmeyeceğinizi mi sandınız?”

Mü'minûn, 23/115

Muhatap

Öyleyse insanın yaratılışının bir amacı var. Bu amaç nedir?

Davetçi

Allah, bu sorunun cevabını da Kur'an'da bildirir:

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

“Ben cinleri ve insanları ancak bana ibadet etsinler diye yarattım.”

Zâriyât, 51/56

Muhatap

İbadet deyince yalnızca namaz ve oruç mu anlamalıyım?

Davetçi

Hayır. İbadet; Allah'ın sevdiği ve razı olduğu sözleri, davranışları ve kalple ilgili
amelleri kapsar. Namaz kılmak, dua etmek, Allah'a güvenmek ve O'nun emirlerine
uymak bunlar arasındadır. Ancak burada çok önemli bir esas vardır:

İbadet yalnızca Allah'a yöneltilir.

Muhatap

Peki, Allah'ın benim ibadetime ihtiyacı var mı?

Davetçi

Hayır. Allah hiçbir şeye muhtaç değildir. O'nun bizim ibadetimize ihtiyacı yoktur;
biz O'na muhtacız.

Öyleyse bir sonraki sorumuz şu olsun:
İnsan kendi varlığının sahibi midir?

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

2. SORU

İnsan kendi varlığının sahibi midir?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Dünyaya gelmeyi sen mi seçtin?

Muhatap

Hayır.

Davetçi

Peki, anne ve babanı, doğacağın zamanı ve yeri sen mi belirledin?

Muhatap

Hayır, bunları da ben belirlemedim.

Davetçi

Kalbinin çalışmasını, yaşlanmanı ve hayatının ne zaman sona ereceğini tamamen kontrol edebiliyor musun?

Muhatap

Hayır. Bunların hepsi benim kontrolümde değil.

Davetçi

Öyleyse insan, kendi varlığını meydana getiren ve hayatını bütünüyle yöneten bir varlık değildir. Kur'an, insanın Allah'a muhtaç olduğunu şöyle bildirir:

“Ey insanlar! Siz Allah’a muhtaçsınız. Allah ise hiçbir şeye muhtaç olmayandır, hamde layık olandır.”

Fâtır, 35/15

Muhatap

Allah’a muhtaç olmak ne anlama geliyor?

Davetçi

Allah bizi yaratmış, bize hayat ve rızık vermiştir. Yaşamımızı sürdürmek için ihtiyaç duyduğumuz her şeyde O'na muhtacız. Allah ise yarattıklarının hiçbirine muhtaç değildir.

Allah'ın yaratması, rızık vermesi, yaşatması ve bütün âlemleri yönetmesi **rubûbiyyet** kavramıyla açıklanır.

Muhatap

Öyleyse Allah benim Rabbimdir; ben de O'nun yarattığı bir kulum.

Davetçi

Evet. İnsan kendisine verilen imkânlarla seçimler yapabilir; fakat bu, onu kendi varlığının yaratıcısı veya Allah'tan bağımsız bir varlık hâline getirmez.

Muhatap

Peki, beni Allah yarattıysa bunu nasıl öğrenebilirim?

Bir sonraki sorumuz da tam olarak bu olsun:

İnsan kendi kendisini yaratmış olabilir mi?

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

3. SORU

İnsan kendi kendisini yaratmış olabilir mi?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

İnsan kendi kendisini yaratmış olabilir mi?

Muhatap

Hayır, böyle bir şey mümkün değildir.

Davetçi

Peki, insan kendisini yaratamadığına göre, onu kim yaratmıştır?

Muhatap

Elbette bir yaratıcısı vardır.

Davetçi

İnsan ortaya kendi kendine çıkabilir mi? Hiç bir sebep ve yaratıcı olmadan var olabilir mi?

Muhatap

Hayır, var olması için mutlaka bir yaratıcıya ihtiyaç vardır.

Davetçi

Kur'an, insanın yaratıcıya muhtaç olduğunu ve onun yaratılmış bir varlık olduğunu şöyle bildirir:

**“O sizi bir çamurdan yarattı, sonra size bir ecel belirledi.
Bununla birlikte yine de (hâlâ) şüphe ediyorsunuz.”**

En'âm, 6/2

Muhatap

İnsan neden yaratıldı?

Davetçi

Allah, insanı başıboş ve amaçsız yaratmamıştır. İnsanı, kendisini tanıması, yalnızca O'na kulluk etmesi ve O'nun rızasını kazanması için yaratmıştır.

Muhatap

Bunu nereden biliyoruz?

Davetçi

Kur'an, insanın yaratılış amacını açıkça bildirir:

“Ben cinleri ve insanları ancak bana ibadet etsinler diye yarattım.”

Zâriyât, 51/56

Muhatap

Öyleyse insanın en önemli görevi nedir?

Davetçi

Allah'ı tanımak, yalnızca O'na ibadet etmek ve O'nun emirlerine uymaktır. Böylece dünya ve ahirette gerçek mutluluğa ulaşır.

Öyleyse bir sonraki sorumuz şu olsun:

İnsan neden ibadet etmekle yükümlüdür?

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

4. SORU

İnsan kendi kendisini yaratmış olabilir mi?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Bir önceki sohbetimizde insanın kendi varlığını meydana getirmediğini konuştuk. Peki, sence insan kendi kendisini yaratmış olabilir mi?

Muhatap

Hayır. İnsan dünyaya gelmeden önce zaten var değildi. Kendi kendisini nasıl yaratabilir?

Davetçi

Güzel. Peki, insan hiçbir yaratıcı olmadan, kendiliğinden ortaya çıkmış olabilir mi?

Muhatap

Bu sorunun cevabını nasıl bulabiliriz?

Davetçi

Kur'ân, insanı tam da bu konu üzerinde düşünmeye davet eder:

**“Acaba onlar herhangi bir yaratıcı olmadan mı yaratıldılar?
Yoksa kendileri mi yaratıcıdır?”**

Tür, 52/35

Muhatap

Demek ki insan ne kendi kendisini yaratmıştır ne de kendi varlığının yaratıcısıdır.

Davetçi

Evet. İnsan, Allah'ın yarattığı bir varlıktır. Allah bize yalnızca hayat vermekle kalmamış; düşünme, öğrenme ve seçim yapma imkânı da vermiştir.

Muhatap

Peki, Allah'ın bizi yarattığını bilmek hayatımızda neyi değiştirir?

Davetçi

İnsan, kendisini yaratan Allah'a muhtaç olduğunu ve O'na karşı sorumluluk taşıdığını anlar. Bu bilgi bizi yeni bir soruya götürür.

Muhatap

Hangi soruya?

Bir sonraki sohbetimizde şunu konuşalım:
Allah bizi yarattıysa O'nu nasıl tanıyabiliriz?

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

5. SORU

Allah bizi yarattıysa O'nu nasıl tanıyabiliriz?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde insanın kendi kendisini yaratmadığını konuştuk. Peki, sence bizi yaratan Allah'ı nasıl tanıyabiliriz?

Muhatap

Allah'ı göremiyoruz. O'nu nasıl tanıyacağımı bilmiyorum.

Davetçi

Allah'ı bu dünyada gözlerimizle görmüyor olmamız, O'nu tanıyamayacağımız anlamına gelmez. Allah, yarattığı varlıklar üzerinde düşünmemizi ister.

Muhatap

Mesela neler üzerinde düşünmeliyim?

Davetçi

Gökyüzüne, yeryüzüne, gece ile gündüzün birbirini takip etmesine ve kendi yaratılışına bakabilirsin. Kur'an şöyle bildirir:

**“Şüphesiz göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün
birbiri ardınca gelişinde akıl sahipleri için deliller vardır.”**

Âl-i İmrân, 3/190

Muhatap

Demek ki yaratılmış olan şeyler, beni onları yaratan Allah hakkında düşünmeye yöneltiyor.

Davetçi

Evet. Fakat Allah'ı yalnızca çevremize bakarak bütün yönleriyle tanıyamayız. O'nun isimlerini, sıfatlarını, bizden ne istediğini ve kendisine nasıl ibadet edeceğimizi öğrenmek için vahye ihtiyacımız vardır.

Muhatap

Vahiy derken Kur'an'ı mı kastediyorsun?

Davetçi

Evet. Allah kendisini Kur'an'da tanıtır. Peygamberimiz de Allah'ın bildirdiklerini bize açıklar. Bu yüzden Allah'ı, Kur'an ve sahih sünnette bildirildiği şekilde tanırız.

Muhatap

Peki, Allah'ı tanımaya nereden başlamalıyım?

Önce şu sorunun cevabını öğrenerek başlayalım:
Allah kimdir ve O'nun en temel özellikleri nelerdir?

SEN SORRDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

6. SORU

Allah kimdir ve O'nun en temel özellikleri nelerdir?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde Allah'ı, yarattıkları üzerinde düşünerek ve vahyin bildirdiklerini öğrenerek tanıyabileceğimizi konuştuk. Peki, Allah hakkında ilk olarak neyi bilmeliyiz?

Muhatap

Allah'ın kim olduğunu ve O'nu diğer bütün varlıklardan ayıran özellikleri öğrenmeliyiz.

Davetçi

Evet. Allah; bizi ve bütün âlemleri yaratan, yaşatan ve yöneten Rabbimizdir. O, tektir; hiçbir şeye muhtaç değildir. Her şey ise O'na muhtaçtır.

Muhatap

Allah'ın tek olması ne anlama geliyor?

Davetçi

Allah'ın ilahlığında, rabliğinde, isimlerinde ve sıfatlarında hiçbir ortağı ve benzeri yoktur. Kur'an bunu kısa ve açık bir şekilde bildirir:

**“De ki: O, Allah'tır, birdir. Allah Samed'dir.
Doğurmamış ve doğurulmamıştır. Hiçbir şey O'na denk değildir.”**

İhlâs, 112/1-4

Muhatap

“Samed” ne demektir?

Davetçi

Allah'ın hiçbir şeye muhtaç olmaması, bütün yaratılmışların ise ihtiyaçlarında O'na yönelmesidir.

Muhatap

Peki, Allah'ı yarattığı varlıklara benzetebilir miyiz?

Davetçi

Hayır. Allah, kendisini Kur'an'da şöyle tanıtır:

“O'nun benzeri hiçbir şey yoktur. O, hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir.”

Şûrâ, 42/11

Muhatap

Öyleyse Allah'ın işittiğine ve gördüğüne inanırız; fakat O'nu yaratılmışlara benzetmeyiz.

Davetçi

Evet. Allah'ı, kendisini Kur'an'da ve Peygamberimizin sahih sünnetinde tanıttığı şekilde tanırız. O'nun bildirdiği isim ve sıfatlara inanır, bunların nasıl olduğunu kendi hayalimizle belirlemeye çalışmayız.

Muhatap

Allah'ı tanımak, O'na karşı nasıl davranmam gerektiğini de öğretiyor mu?

Evet. Bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:
Allah'a neden yalnızca O'na ibadet etmeliyiz?

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

7. SORU

Allah'a neden yalnızca O'na ibadet etmeliyiz?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde Allah'ın bizi ve bütün âlemleri yarattığını, her şeyin O'na muhtaç olduğunu öğrendik. Peki, sence ibadetimizi kime yöneltmeliyiz?

Muhatap

Bizi yaratan ve yaşatan Allah'a.

Davetçi

Evet. Çünkü yaratmak, rızık vermek ve bütün âlemleri yönetmek yalnızca Allah'a aittir. İbadet de yalnızca O'nun hakkıdır. Kur'an'da şöyle buyrulur:

“Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize ibadet edin ki sakınasınız.”

Bakara, 2/21

Muhatap

İbadet derken yalnızca namaz ve orucu mu kastediyoruz?

Davetçi

Hayır. Namaz ve oruç ibadettir; fakat ibadet bunlarla sınırlı değildir. Dua etmek, Allah'a tevekkül etmek, O'ndan yardım dilemek ve O'nun rızası için yapılan ameller de ibadet kapsamındadır.

Muhatap

Peki, neden bu ibadetleri Allah'tan başkasına yöneltemeyiz?

Davetçi

Çünkü Allah'ın ilahlığında hiçbir ortağı yoktur. Kur'an'da şöyle buyrulur:

“Yalnız sana ibadet eder ve yalnız senden yardım dileriz.”

Fâtiha, 1/5

Muhatap

İnsanlardan yardım istemek de buna aykırı mıdır?

Davetçi

Hayır. Bir insandan gücünün yettiği bir konuda yardım istemek ile yalnızca Allah'ın yapabileceği bir şeyi O'ndan başkasından istemek aynı değildir. İbadet niteliğindeki dua ve kulluk yalnızca Allah'a yöneltilir.

Muhatap

Öyleyse Allah'ın tek yaratıcı olduğunu bilmek yeterli değil; ibadetimi de yalnızca O'na yöneltmeliyim.

Davetçi

Evet. İşte bu, tevhidin temelidir. Bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

Tevhid nedir ve insanın hayatında neden önemlidir?

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

8. SORU

Tevhid nedir ve insanın hayatında neden önemlidir?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde ibadetin yalnızca Allah'a yöneltilmesi gerektiğini konuştuk. Peki, tevhid kelimesini daha önce duydun mu?

Muhatap

Duydum ama tam olarak ne anlama geldiğini bilmiyorum.

Davetçi

Tevhid, Allah'ı birlemek demektir. Allah'ın yaratmada ve bütün âlemleri yönetmede tek olduğuna inanmak; ibadeti yalnızca O'na yöneltmek ve O'nun isim ve sıfatlarında hiçbir benzeri bulunmadığını kabul etmektir.

Muhatap

Allah'ın tek yaratıcı olduğuna inanmak, tevhid için yeterli midir?

Davetçi

Hayır. Allah'ın tek yaratıcı olduğunu kabul eden insan, dua ve ibadetini de yalnızca O'na yöneltmelidir. Kur'an'da şöyle buyrulur:

“Senden önce hiçbir peygamber göndermedik ki ona, ‘Benden başka ilah yoktur; öyleyse bana ibadet edin.’ diye vahyetmiş olmayalım.”

Enbiyâ, 21/25

Muhatap

Demek ki bütün peygamberler insanları aynı temel esasa davet etmiş.

Davetçi

Evet. Peygamberlerin davetinin temeli, Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmadan yalnızca O'na ibadet etmektir.

Muhatap

Peki, tevhid insanın günlük hayatını nasıl etkiler?

Davetçi

İnsan kime dua edeceğini, kimden yardım dileyeceğini ve ibadetini kime yönelteceğini bilir. Allah'a güvenir, O'nun emirlerine uymaya çalışır ve hiçbir yaratılmışı Allah'ın yerine koymaz.

Muhatap

Öyleyse tevhid, yalnızca öğrenilecek bir bilgi değil; inancımı ve davranışlarımı da yönlendiren bir esas.

Davetçi

Evet. Tевhidi doğru anlamak için şimdi şu sorunun cevabını öğrenelim:

Şirk nedir ve tevhidle neden bağdaşmaz?

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

9. SORU

Şirk nedir ve tevhidle neden bağdaşmaz?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde tevhidin, ibadeti yalnızca Allah'a yöneltmek olduğunu öğrendik. Peki, şirk kelimesini daha önce duydun mu?

Muhatap

Duydum ama tam olarak ne anlama geldiğini bilmiyorum.

Davetçi

Şirk, Allah'a ait olan bir hakkı veya özelliği O'ndan başkasına vermektir. İbadette şirk ise dua, kurban ve benzeri ibadetleri Allah'tan başkasına yönelterek O'na ortak koşmaktır.

Muhatap

Bir insan Allah'ın varlığına inandığı hâlde şirk koşabilir mi?

Davetçi

Evet. Allah'ın varlığına ve yaratıcı olduğuna inanmak, tek başına ibadette tevhidi gerçekleştirmek demek değildir. Kur'an şöyle bildirir:

“Onların çoğu, Allah'a ancak ortak koşarak iman ederler.”

Yûsuf, 12/106

Muhatap

Peki, şirk neden tevhidle bağdaşmaz?

Davetçi

Çünkü tevhid, ibadeti yalnızca Allah'a ayırmaktır. Şirk ise Allah'a ait olan ibadet hakkını başkasına da vermektir. Bu iki tutum birbirinin zıddıdır.

Muhatap

Şirkin ne kadar ciddi bir mesele olduğunu Kur'an nasıl açıklıyor?

Davetçi

Allah şöyle buyurur:

**“Şüphesiz Allah, kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz.
Bunun dışındaki günahları ise dilediği kimse için bağışlar.”**

Nisâ, 4/48

Muhatap

Öyleyse şirkten sakınmak için önce hangi davranışların ibadet olduğunu öğrenmeliyim.

Davetçi

Evet. Ayrıca bir davranışın şirk olduğunu açıklamakla belirli bir kişi hakkında hüküm vermenin aynı şey olmadığını da bilmeliyiz. Biz önce tevhidi öğrenir, ibadetlerimizi Allah'a yöneltir ve şirkten sakınırız.

Peki, ibadet sayılan davranışları nasıl ayırt edebilirim?
Hangi söz ve davranışlar ibadettir?

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

10. SORU

Hangi söz ve davranışlar ibadettir?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde ibadetin yalnızca Allah'a yöneltilmesi gerektiğini konuştuk. Peki, ibadet denildiğinde aklına ilk ne geliyor?

Muhatap

Namaz kılmak, oruç tutmak ve dua etmek.

Davetçi

Bunların hepsi ibadettir. Ancak ibadet yalnızca bunlardan ibaret değildir. Allah'ın sevdiği ve razı olduğu sözler, davranışlar ve kalple ilgili ameller de ibadet kapsamındadır.

Muhatap

Kalple ilgili ameller derken neyi kastediyorsun?

Davetçi

Allah'ı sevmek, O'ndan korkmak, O'na ümit bağlamak ve tevekkül etmek gibi amelleri. Bunlar dışarıdan görülme de kulluğun önemli bir parçasıdır.

Muhatap

Peki, günlük hayatta yaptığımız işler de ibadet olabilir mi?

Davetçi

Evet. Allah'ın rızasını gözeterek ve O'nun hükümlerine uygun biçimde yapılan helal işler de sevap kazandırabilir. Kur'an, kulluğun hayatın tamamıyla ilişkili olduğunu şöyle bildirir:

“De ki: Şüphesiz benim namazım, ibadetim, hayatım ve ölümüm âlemlerin Rabbi Allah içindir.”

En'âm, 6/162

Muhatap

Öyleyse ibadet, yalnızca belirli zamanlarda yaptığım dinî görevlerden ibaret değil.

Davetçi

Evet. Fakat bir davranışın ibadet olması için yalnızca iyi niyet yeterli değildir. Allah'a yakınlaşmak amacıyla yapılan ibadetlerin, Kur'an'a ve Peygamberimizin sahih sünnetine uygun olması gerekir.

Muhatap

İbadetin doğru olması için başka neye dikkat etmeliyim?

Davetçi

İbadeti yalnızca Allah için yapmalı ve O'nun bildirdiği şekilde yerine getirmelisin. Bir sonraki sohbetimizde bu iki esası konuşalım:

Bir ibadetin Allah katında kabul edilmesinin şartları nelerdir?

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

11. SORU

Bir ibadetin Allah katında kabul edilmesinin şartları nelerdir?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde hangi söz ve davranışların ibadet olduğunu konuştuk. Peki, bir ibadeti yerine getiren herkesin ibadeti kabul edilir mi?

Muhatap

İyi niyetle yapılıyorsa kabul edilir diye düşünüyorum.

Davetçi

İyi niyet önemlidir; fakat tek başına yeterli değildir. Bir ibadetin kabulü için iki temel şart vardır: İhlâs ve sünnete uygunluk.

Muhatap

İhlâs ne demektir?

Davetçi

İbadeti insanların övgüsünü kazanmak için değil, yalnızca Allah'ın rızasını isteyerek yapmaktır. Kur'an'da şöyle buyrulur:

“Oysa onlar, dini yalnızca Allah’a has kılarak O’na ibadet etmekle emrolunmuşlardı.”

Beyyine, 98/5

Muhatap

Peki, sünnete uygunluk ne anlama geliyor?

Davetçi

İbadeti, Peygamberimizin öğrettiği şekilde yerine getirmektir. İbadetin şeklini, zamanını veya miktarını kendi isteğimize göre dinî bir kural hâline getiremeyiz.

Muhatap

Bununla ilgili bir hadis var mı?

Davetçi

Evet. Peygamberimiz şöyle buyurmuştur:

“Kim bizim bu işimizde (dinimizde) ondan olmayan bir şey ortaya çıkarırsa o reddedilir.”

Buhârî, 2697; Müslim, 1718

Muhatap

Öyleyse yalnızca samimi olmak yetmiyor; yaptığım ibadetin dinimizde bir dayanağı da olmalı.

Davetçi

Evet. İbadeti yalnızca Allah için yapmalı ve Peygamberimizin öğrettiği şekilde yerine getirmeliyiz. Amelin kabulünü ise Allah bilir.

Muhatap

Peki, bir davranışın Peygamberimizin sünnetine uygun olup olmadığını nasıl öğrenebilirim?

Davetçi

Sünnet nedir ve dinimizi öğrenirken neden önemlidir?

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

12. SORU

Sünnet nedir ve dinimizi öğrenirken neden önemlidir?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde ibadetin Allah için ve Peygamberimizin öğrettiği şekilde yapılması gerektiğini konuştuk. Peki, sünnet denildiğinde ne anlıyorsun?

Muhatap

Peygamberimizin yaptığı davranışları anlıyorum.

Davetçi

Bu doğru; fakat sünnet daha geniş bir anlam taşır. Sünnet, Peygamberimizin sözlerini, davranışlarını ve onayladığı uygulamaları kapsar. Dinimizi nasıl yaşayacağımızı öğrenirken onun rehberliğine başvururuz.

Muhatap

Kur'an varken sünnete neden ihtiyaç duyuyoruz?

Davetçi

Çünkü Kur'an, Peygamberimize itaat etmemizi emreder. Peygamberimiz de Allah'ın bildirdiği dini insanlara açıklamış ve yaşayarak öğretmiştir. Kur'an'da şöyle buyrulur:

“Peygamber size ne verdiyse onu alın, size neyi yasakladıysa ondan sakının.”

Haşr, 59/7

Muhatap

Sünnetin günlük hayatımızdaki yerine bir örnek verebilir misin?

Davetçi

Elbette. Kur'an bize namaz kılmayı emreder. Namazın nasıl kılınacağını ise Peygamberimizin uygulamasından öğreniriz. O şöyle buyurmuştur:

“Beni nasıl namaz kılarken gördüyseniz siz de öyle namaz kılın.”

Buhârî, 631

Muhatap

Peki, Peygamberimize ait olduğu söylenen her sözü sünnet olarak kabul edebilir miyiz?

Davetçi

Hayır. Bir sözün gerçekten Peygamberimize ait olup olmadığını araştırmak gerekir. Bunun için hadislerin güvenilirliğini inceleyen ilim ehlinin çalışmalarından yararlanılır.

Muhatap

Öyleyse dinimi öğrenirken hem Kur'an'a hem de güvenilir biçimde nakledilen sünnete başvurmalıyım.

Davetçi

Evet. Şimdi bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

Hadis nedir ve bir hadisin güvenilir olduğunu nasıl öğrenebiliriz?

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

13. SORU

Hadis nedir ve bir hadisin güvenilir olduğunu nasıl öğrenebiliriz?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde sünnetin dinimizi öğrenirken neden önemli olduğunu konuştuk. Peki, hadis kelimesinin ne anlama geldiğini biliyor musun?

Muhatap

Peygamberimizin sözleri olduğunu biliyorum. Fakat hadislerin nasıl bize ulaştığını bilmiyorum.

Davetçi

Hadis; Peygamberimizin sözlerini, davranışlarını, onaylarını ve onunla ilgili nakledilen bilgileri ifade eder. Bu bilgiler, onları duyan veya gören kimseler tarafından sonraki nesillere aktarılmıştır.

Muhatap

Peki, Peygamberimize ait olduğu söylenen her söz güvenilir midir?

Davetçi

Hayır. Bir sözün Peygamberimize ait olduğunu söylemek için onun güvenilir biçimde nakledildiğini araştırmak gerekir. Kur'an, haberler karşısında dikkatli olmamızı şöyle öğütler:

“Ey iman edenler! Eğer bir fasık size bir haber getirirse onun doğruluğunu araştırın...”

Hucurât, 49/6

Muhatap

Hadis âlimleri bu araştırmayı nasıl yapmışlar?

Davetçi

Hadisi aktaran kişilerin güvenilirliğini ve rivayeti doğru nakledip nakletmediklerini incelemişlerdir. Ayrıca rivayetin aktarım zincirini ve metnini değerlendirmişlerdir. Bu çalışmalarla hadislerin güvenilirlik dereceleri belirlenmiştir.

Muhatap

Hadisler hangi derecelere ayrılır?

Davetçi

Temel olarak sahih, hasen ve zayıf gibi dereceler vardır. Sahih ve hasen hadisler, kabul şartlarını taşıyan rivayetlerdir. Zayıf hadislerde ise bu şartlardan biri veya birkaçı eksiktir.

Muhatap

Ben bir hadisin derecesini kendim belirleyebilir miyim?

Davetçi

Bunun için hadis ilmini bilmek gerekir. Bu alanda uzman değilsen güvenilir hadis kaynaklarına ve ehil hadis âlimlerinin değerlendirmelerine başvurulmalıdır. Bir sözü Peygamberimize nispet ederken dikkatli davranmalısın.

Muhatap

Öyleyse dinimi öğrenirken yalnızca bir sözün hadis olarak paylaşılmasına bakmamalı, güvenilirliğini de araştırmalıyım.

Davetçi

Evet. Bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

Kur'an ve sünneti doğru anlamak için kimlerin anlayışını esas almalıyız?

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

14. SORU

Kur'an ve sünneti doğru anlamak için kimlerin anlayışını esas almalıyız?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde hadislerin güvenilirliğini araştırmanın önemini konuştuk. Peki, Kur'an ve sahih sünneti okuyan herkes onları kendi düşüncesine göre yorumlayabilir mi?

Muhatap

Ayetleri ve hadisleri okuyabilirim ama her zaman doğru anlayıp anlamadığımdan emin olamam.

Davetçi

Bu yüzden ayet ve hadisleri, indirildikleri ve söylendikleri bağlamı dikkate alarak anlamalıyız. Özellikle Peygamberimizin dini doğrudan öğrettiği sahabenin anlayışı bizim için önemlidir.

Muhatap

Sahabe kimlere denir?

Davetçi

Peygamberimizle iman üzere karşılaşan ve Müslüman olarak vefat eden kimselere sahabe denir. Onlar Kur'an'ın inişine şahit olmuş, Peygamberimizin açıklamalarını dinlemiş ve dini ondan öğrenmişlerdir.

Muhatap

Peki, onların ardından gelen nesillerin de dinimizi anlamada yeri var mı?

Davetçi

Evet. Sahabeyi takip eden tâbiîn ve onların ardından gelen tebeu't-tâbiîn de ilk Müslüman nesillerdendir. Peygamberimiz şöyle buyurmuştur:

“İnsanların en hayırlısı benim asırmdakiler, sonra onları takip edenler, sonra da onları takip edenlerdir.”

Buhârî, 2652; Müslim, 2533

Muhatap

Öyleyse bir ayeti veya hadisi anlamaya çalışırken ilk nesillerin onu nasıl anladığını da öğrenmeliyim.

Davetçi

Evet. Onların aktardığı açıklamalar, dinin ilk dönemlerde nasıl anlaşılıp yaşandığını öğrenmemize yardımcı olur. Bununla birlikte ölçümüz Kur'an ve sahih sünnettir; hiçbir insanın sözü Allah'ın ve Resûlünün sözünün önüne geçirilmez.

Muhatap

Peki, anlamadığım bir dinî meseleyle karşılaştığımda ne yapmalıyım?

Davetçi

Bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

Dinî bir meseleyi bilmediğimizde kime sormalıyız?

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

15. SORU

Dinî bir meseleyi bilmediğimizde kime sormalıyız?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde Kur'an ve sünneti doğru anlamak için ilk Müslüman nesillerin anlayışını öğrenmenin önemini konuştuk. Peki, bilmediğin bir dinî meseleyle karşılaştığında ne yaparsın?

Muhatap

İnternette araştırmam veya çevremdeki insanlara sorarım.

Davetçi

Araştırmak güzel; fakat din hakkında konuşan herkesin verdiği bilgi doğru olmayabilir. Kur'an, bilmediğimiz konularda bilgi sahibi kimselere başvurmamızı öğretir:

“Eğer bilmiyorsanız bilgi sahiplerine sorun.”

Nahl, 16/43

Muhatap

Peki, dinî bir konuda kimin bilgi sahibi olduğunu nasıl anlayabilirim?

Davetçi

Kur'an'ı ve sahih sünneti öğrenmiş, dinî meseleleri delilleriyle açıklayabilen, güvenilirliği ve ilmî birikimiyle tanınan âlimlere başvurmalısın. Bir kişinin çok takipçisi olması veya güzel konuşması, tek başına onun ilim sahibi olduğunu göstermez.

Muhatap

Bir âlimin söylediği her şeyi sorgulamadan kabul etmeli miyim?

Davetçi

Hayır. Âlimlerden öğrenir ve onların açıklamalarından yararlanırsın; fakat hiçbir insanı hatasız kabul etmeyiz. Dinî meselelerde temel ölçümüz Kur'an ve sahih sünnettir.

Muhatap

Farklı âlimlerden farklı cevaplar duyarsam ne yapmalıyım?

Davetçi

Önce meselenin ne olduğunu doğru anlamaya çalış. Güvenilir ve ehil âlimlerin delile dayalı açıklamalarını öğren. Yeterli bilgin yoksa yalnızca hoşuna giden cevabı seçmek yerine konuyu bilen bir âlime danış.

Muhatap

Öyleyse dinimi öğrenirken hem kime sorduğuma hem de verilen cevabın dayanağına dikkat etmeliyim.

Davetçi

Evet. Şimdi bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

**İman nedir ve yalnızca kalpten
inanmak yeterli midir?**

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

16. SORU

İman nedir ve yalnızca kalpten inanmak yeterli midir?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde dinî bir meseleyi bilmediğimizde ilim ehline danışmamız gerektiğini konuştuk. Peki, sence iman ne demektir?

Muhatap

Allah'ın varlığına kalpten inanmak diye biliyorum.

Davetçi

Kalpten inanmak imanın temelidir; fakat iman yalnızca bundan ibaret değildir. İman; kalple tasdik etmek, dille ikrar etmek ve organlarla amel etmektir.

Muhatap

Organlarla amel etmek ne anlama geliyor?

Davetçi

Namaz kılmak, zekât vermek ve Allah'ın emirlerine uymak gibi davranışların da imanla ilişkili olması demektir. Peygamberimiz şöyle buyurmuştur:

“İman yetmiş küsur şubedir. En üstünü ‘Allah’tan başka ilah yoktur’ sözüdür. En aşağısı ise yoldan eziyet veren bir şeyi kaldırmaktır. Hayâ da imandan bir şubedir.”

Müslim, 35

Muhatap

Demek ki iman, hem sözlerimizde hem de davranışlarımızda kendini gösterir.

Davetçi

Evet. Ayrıca iman, Allah'a itaatle artar; günahlarla azalır. Kur'an'da müminlerden söz edilirken şöyle buyrulur:

“O'nun ayetleri kendilerine okunduğunda imanları artar ve yalnızca Rablerine tevekkül ederler.”

Enfâl, 8/2

Muhatap

Peki, günah işleyen bir insanın imanı tamamen ortadan kalkar mı?

Davetçi

Her günah insanı dinden çıkarmaz. Günah, imanı zayıflatabilir; ancak bir Müslüman hakkında yalnızca günah işlediği için dinden çıktığı hükmü verilmez. Küfür ve şirkle ilgili hükümler ise ayrıca öğrenilmesi gereken ciddi meselelerdir.

Muhatap

Öyleyse imanımı korumak ve güçlendirmek için Allah'ın emirlerini öğrenip uygulamaya çalışmalıyım.

Davetçi

Evet. Şimdi bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

Davetçi

İmanın altı esası nelerdir?

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

17. SORU

İmanın altı esası nelerdir?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde imanın kalple tasdik, dille ikrar ve organlarla amel olduğunu konuştuk. Peki, bir Müslümanın iman etmesi gereken temel esasları biliyor musun?

Muhatap

Allah'a ve peygamberlere inanmak gerektiğini biliyorum. Fakat diğer esasları tam olarak sayamıyorum.

Davetçi

İmanın altı esası vardır: Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe ve kadere; hayrın ve şerrin Allah'ın takdiriyle olduğuna iman etmek.

Muhatap

Bu altı esası nereden öğreniyoruz?

Davetçi

Cebrâil, Peygamberimize imanı sorduğunda o şöyle cevap vermiştir:

**"Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe ve kadere;
hayrına ve şerrine iman etmendir."**

Müslim, 8 — Cebrâil hadisi

Muhatap

Allah'a iman etmeyi konuştuk. Peki, meleklerle iman etmek ne demektir?

Davetçi

Allah'ın melekleri yarattığına ve onların Allah'ın verdiği görevleri yerine getirdiğine inanmaktır. Melekler gayb âleminde; onları Allah'ın ve Resûlünün bildirdiği şekilde tanırız.

Muhatap

Kitaplara ve peygamberlere iman etmek ne anlama geliyor?

Davetçi

Allah'ın peygamberlerine vahiy indirdiğine ve insanlara doğru yolu göstermek için elçiler gönderdiğine inanırız. Kur'an, Allah'ın son kitabıdır; Muhammed ﷺ de O'nun son peygamberidir.

Muhatap

Ahiret gününe ve kadere iman etmek ne demektir?

Davetçi

Ahirete iman; ölümden sonra dirilişe, hesaba, cennete ve cehenneme inanmaktır. Kadere iman ise Allah'ın her şeyi bildiğine, yazdığına, dilediğine ve yarattığına inanmaktır. İnsan da yaptığı seçimlerden sorumludur.

Muhatap

Öyleyse iman, yalnızca gördüğüm şeylere inanmakla sınırlı değil; Allah'ın haber verdiği gaybî hakikatleri de kabul etmeyi gerektiriyor.

Davetçi

Evet. Şimdi bu esasları daha iyi anlamak için bir sonraki sohbetimizde şu soruyu konuşalım:

Melekler kimlerdir ve görevleri nelerdir?

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

18. SORU

Melekler kimlerdir ve görevleri nelerdir?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde imanın altı esasını öğrendik. Bunlardan biri de meleklerle imandır. Peki, melekler hakkında neler biliyorsunuz?

Muhatap

Allah'ın yarattığı, bizim göremediğimiz varlıklar olduklarını biliyorum. Fakat görevlerini tam olarak bilmiyorum.

Davetçi

Melekler, Allah'ın nurdan yarattığı kullardır. O'nun emirlerine karşı gelmez, kendilerine verilen görevleri yerine getirirler. Kur'an'da şöyle buyrulur:

“Allah'ın kendilerine emrettiğine karşı gelmezler ve emrolundukları şeyi yaparlar.”

Tahrîm, 66/6

Muhatap

Bütün meleklerin görevi aynı mıdır?

Davetçi

Hayır. Allah, meleklerle farklı görevler vermiştir. Cebrâîl, Allah'ın vahyini peygamberlere ulaştırmakla görevlendirilmiştir. Kur'an'da onun vahyi Allah'ın izniyle Peygamberimizin kalbine indirdiği bildirilir.

Muhatap

Başka hangi meleklerin görevlerini biliyoruz?

Davetçi

Mikâîl'in yağmur ve bitkilerle ilgili görevleri vardır. Sûra üflemekle görevli melek İsrafil'dir. Ölüm meleği ise Allah'ın emriyle canları almakla görevlidir.

Muhatap

Peki, meleklerin bizim hayatımızla ilgili görevleri de var mı?

Davetçi

Evet. Allah, yaptığımız söz ve davranışları kaydeden melekler bulunduğunu bildirir:

“Oysa üzerinizde gözetleyiciler, değerli yazıcılar vardır. Onlar yaptıklarınızı bilirler.”

İnfîâr, 82/10-12

Muhatap

Öyleyse yalnızken yaptığım davranışların da Allah'tan gizli olmadığını hatırlamalıyım.

Davetçi

Evet. Meleklerle iman, Allah'ın bildirdiği gaybî hakikatleri kabul etmeyi ve davranışlarımızda sorumluluk bilinci taşımayı öğretir. Melekleri ise yalnızca Kur'an ve sahih sünnette bildirildiği şekilde tanırız.

Muhatap

İmanın bir diğer esası da Allah'ın kitaplarına inanmaktır. Onları nasıl öğrenebilirim?

Davetçi

Bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

Allah neden kitaplar indirmiştir ve bu kitaplar hangileridir?

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

19. SORU

Allah neden kitaplar indirmiştir ve bu kitaplar hangileridir?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde meleklerle imanı konuştuk. İmanın bir diğer esası da Allah'ın kitaplarına inanmaktır. Peki, sence Allah insanlara neden kitaplar indirmiştir?

Muhatap

İnsanlara doğru yolu göstermek ve nasıl yaşamaları gerektiğini öğretmek için.

Davetçi

Evet. Allah, insanlara kendisini tanıtmak, onlara doğru ile yanlış bildirmek ve kulluk görevlerini öğretmek için peygamberlerine vahiy indirmiştir.

Muhatap

Vahiy ne demektir?

Davetçi

Vahiy, Allah'ın peygamberlerine bildirdiği ilahî haber ve buyruklardır. Kur'an'da şöyle buyrulur:

“Elif lâm râ. Bu, insanları Rablerinin izniyle karanlıklardan aydınlığa çıkarman için sana indirdiğimiz bir kitaptır.”

İbrâhîm, 14/1

Muhatap

Peki, Allah'ın indirdiği kitaplar hangileridir?

Davetçi

Kur'an'da adı bildirilen kitaplardan bazıları şunlardır: Mûsâ'ya verilen Tevrat, Dâvûd'a verilen Zebur, İsâ'ya verilen İncil ve Muhammed'e indirilen Kur'an. Ayrıca İbrâhîm'e ve Mûsâ'ya verilen sahifelerden de söz edilir.

Muhatap

Müslüman olarak bu kitapların hepsine inanmalı mıyım?

Davetçi

Evet. Allah'ın peygamberlerine indirdiği bütün vahiylerin O'ndan geldiğine inanırız. Ancak önceki kitapların bugün elde bulunan metinlerinin, indirildikleri hâliyle bütünüyle korunduğunu söylemeyiz. Kur'an ise Allah'ın son kitabıdır.

Muhatap

Kur'an'ın diğer kitaplardan farklı olarak bizim için önemi nedir?

Davetçi

Kur'an, son peygamber Muhammed'e indirilmiştir. Allah, onun korunacağını bildirmiştir:

“Şüphesiz o zikri (Kur'an'ı) biz indirdik; onun koruyucusu da elbette biziz.”

Hicr, 15/9

Muhatap

Öyleyse Allah'ın indirdiği bütün kitaplara inanır, dinimi öğrenirken Kur'an'a ve Peygamberimizin sahih sünnetine başvururum.

Davetçi

Evet. Bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

**Peygamberler neden gönderilmiştir
ve insanlara neyi öğretmişlerdir?**

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

20. SORU

Peygamberler neden gönderilmiştir ve insanlara neyi öğretmişlerdir?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Muhatap

Davetçi

Önceki sohbetimizde Allah'ın insanlara yol göstermek için kitaplar indirdiğini öğrendik. Peki, sence Allah neden peygamberler göndermiştir?

İnsanlara Allah'ın emirlerini bildirmek ve doğru yolu göstermek için.

Evet. Allah, peygamberlerini insanları yalnızca kendisine ibadet etmeye çağırmaları, doğruyu ve yanlışlı açıklamaları ve insanlara dini öğretmeleri için göndermiştir. Kur'an'da şöyle buyrulur:

**“Andolsun, biz her ümmete, ‘Allah’a ibadet edin ve tâğuttan kaçının’ diye
bir peygamber gönderdik.”**

Nahl, 16/36

Muhatap

Davetçi

Muhatap

Davetçi

Muhatap

Davetçi

Muhatap

Davetçi

Tâğuttan kaçınmak ne demektir?

Bu ayette, Allah'tan başka ibadet edilen bâtil ilahları reddetmek ve ibadeti yalnızca Allah'a yöneltmek anlamındadır. Bütün peygamberlerin davetinin temelinde bu esas vardır.

Peygamberler yalnızca Allah'a ibadet etmeyi mi öğretmişlerdir?

Hayır. Allah'a nasıl ibadet edeceğimizi, insanlara karşı nasıl davranacağımızı, helal ve haramı, ahireti ve hesap gününü de öğretmişlerdir. Allah'ın bildirdiği hükümleri insanlara açıklamışlardır.

Peki, peygamberler de bizim gibi insan mıydı?

Evet. Onlar Allah'ın seçtiği insanlardı. Yer, içer, çalışır ve insanlarla birlikte yaşarlardı. Fakat Allah'tan vahiy almaları bakımından diğer insanlardan ayrılırlardı.

Peygamberlerin sözlerine neden güvenmeliyiz?

Çünkü Allah onları elçi olarak seçmiş ve vahyini insanlara ulaştırmakla görevlendirmiştir. Peygamberler, Allah'tan aldıkları mesajı insanlara tebliğ etmişlerdir. Kur'an'da şöyle buyrulur:

“Peygamberlere düşen, ancak apaçık bir tebliğdir.”

Nahl, 16/35

Muhatap

Davetçi

Davetçi

**Son peygamber kimdir ve ona iman etmek
ne anlama gelir?**

Öyleyse peygamberler, insanları kendilerine ibadet etmeye değil, Allah'a kulluk etmeye çağırılmışlardır.

Evet. Şimdi bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

21. SORU

Son peygamber kimdir ve ona iman etmek ne anlama gelir?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde Allah'ın insanlara doğru yolu göstermek için peygamberler gönderdiğini öğrendik. Peki, son peygamberin kim olduğunu biliyor musun?

Muhatap

Son peygamberin Muhammed ﷺ olduğunu biliyorum.
Fakat ona iman etmenin neleri gerektirdiğini tam olarak bilmiyorum.

Davetçi

Muhammed ﷺ, Allah'ın bütün insanlara gönderdiği elçisi ve son peygamberidir.
Ondan sonra yeni bir peygamber gelmeyecektir. Kur'an'da şöyle buyrulur:

**“Muhammed, sizin erkeklerinizden hiçbirinin babası değildir. Fakat o, Allah'ın Resûlü
ve peygamberlerin sonuncusudur.”**

Ahzâb, 33/40

Muhatap

Ona iman etmek, yalnızca son peygamber olduğunu kabul etmek midir?

Davetçi

Hayır. Ona iman etmek; Allah'ın elçisi olduğunu tasdik etmeyi, Allah'tan getirdiği haberlere inanmayı, emirlerine itaat etmeyi, yasaklarından sakınmayı ve Allah'a onun öğrettiği şekilde ibadet etmeyi gerektirir.

Muhatap

Peygamberimizin emirlerine uymamız gerektiğini Kur'an da bildiriyor mu?

Davetçi

Evet. Allah şöyle buyurur:

“Kim Resûl'e itaat ederse Allah'a itaat etmiş olur.”

Nisâ, 4/80

Muhatap

Peki, Peygamberimizi sevmek de ona imanın bir parçası mıdır?

Davetçi

Evet. Onu sevmek, saygıyla anmak ve örnek almak imanın gereklerindendir. Ancak ona ibadet etmeyiz; çünkü o, Allah'ın kulu ve elçisidir. İbadet yalnızca Allah'a yapılır.

Muhatap

Öyleyse Peygamberimizi sevmek, onun öğrettiği dine uymaya çalışmayı da gerektiriyor.

Davetçi

Evet. Şimdi bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

Muhatap

**Ahiret nedir ve ölümden sonra
insanı neler bekler?**

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

22. SORU

Ahiret nedir ve ölümden sonra insanı neler bekler?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde son peygamber Muhammed'e ﷺ iman etmenin ne anlama geldiğini konuştuk. Peki, sence insanın hayatı ölümle tamamen sona erer mi?

Muhatap

Ölümden sonra ne olacağını merak ediyorum. İslam bu konuda ne bildiriyor?

Davetçi

İslam'a göre dünya hayatı geçicidir. İnsan öldükten sonra berzah denilen kabir hayatına geçer. Kıyametin ardından Allah insanları yeniden diriltir ve yaptıklarından hesaba çeker.

Muhatap

Öldükten sonra yeniden dirilmek gerçekten mümkün mü?

Davetçi

Bizi ilk defa yaratan Allah, ölümümüzden sonra yeniden diriltmeye de kadirdir. Kur'an'da şöyle buyrulur:

“De ki: Onları ilk defa yaratan diriltecektir. O, her türlü yaratmayı hakkıyla bilendir.”

Yâsîn, 36/79

Muhatap

Peki, yeniden diriltildikten sonra ne olacak?

Davetçi

İnsanlar mahşerde toplanacak ve Allah'ın huzurunda hesaba çekilecektir. Hiç kimseye haksızlık yapılmayacak; herkes yaptıklarının karşılığını görecekler.

Muhatap

Dünyada yaptığımız küçük iyilik ve kötülükler de hesaba katılacak mı?

Davetçi

Evet. Allah şöyle buyurur:

**“Kim zerre ağırlığınca bir hayır yapmışsa onu görür.
Kim de zerre ağırlığınca bir kötülük yapmışsa onu görür.”**

Zilzâl, 99/7-8

Muhatap

Peki, hesap gününden sonra insanları ne bekliyor?

Davetçi

Allah'ın hükmüyle insanlar cennete veya cehenneme girecektir. Cennet, Allah'ın mümin kulları için hazırladığı nimet yurtdur. Cehennem ise O'nun azabının bulunduğu yerdir. Kimin nihai akibetinin ne olacağını Allah bilir.

Muhatap

Öyleyse dünya hayatında yaptığım seçimler, ahiret hayatım açısından da önem taşıyor.

Davetçi

Evet. Ahirete iman, insana yaptıklarından sorumlu olduğunu hatırlatır. Bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

Muhatap

Kader nedir ve insan yaptığı seçimlerden sorumlu mudur?

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

23. SORU

Kader nedir ve insan yaptığı seçimlerden sorumlu mudur?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Muhatap

Davetçi

Önceki sohbetimizde ahiret hayatını ve insanın yaptıklarından hesaba çekileceğini konuştuk. Peki, kader denildiğinde ne anlıyorsun?

Allah'ın olacak her şeyi önceden bilmesi ve takdir etmesi diye biliyorum. Fakat her şey takdir edilmişse yaptığım seçimlerden neden sorumlu olduğumu merak ediyorum.

Kader; Allah'ın her şeyi ezeli ilmiyle bilmesi, olacakları yazması, her şeyin O'nun dilemesiyle gerçekleşmesi ve bütün varlıkları yaratmasıdır. Kur'an'da şöyle buyrulur:

“Şüphesiz biz her şeyi bir ölçüye göre yarattık.”

Kamer, 54/49

Öyleyse benim yaptığım seçimler de Allah'ın bilgisi ve takdiri dâhilinde mi?

Evet. Allah senin neyi seçeceğini bilir. Ancak O'nun önceden bilmesi, seni istemediğin bir tercihi yapmaya zorladığı anlamına gelmez. Allah insana irade vermiş ve onu gücünün yettiği davranışlardan sorumlu tutmuştur.

İnsanın seçim yapabildiğini Kur'an da bildiriyor mu?

Evet. Allah şöyle buyurur:

“Artık dileyen iman etsin, dileyen inkâr etsin.”

Kehf, 18/29

Peki, insanın dilemesi Allah'ın dilemesinden bağımsız mıdır?

Hayır. İnsanın iradesi ve seçim yapabilmesi de Allah'ın yaratması ve dilemesi dâhilindedir. Kur'an'da şöyle buyrulur:

“Âlemlerin Rabbi Allah dilemedikçe siz dileyemezsiniz.”

Tekvîr, 81/29

Öyleyse kaderi gerekçe göstererek yaptığım yanlışlardan sorumlu olmadığımı söyleyemem.

Evet. İnsan, neyin doğru neyin yanlış olduğunu öğrenmek ve doğru olanı seçmekle yükümlüdür. Bir hata yaptığında kaderi bahane etmek yerine Allah'tan bağışlanma dilemeli ve davranışını düzeltmeye çalışmalıdır.

Peki, bir günah işlediğimde Allah'ın beni bağışlamasını nasıl isteyebilirim?

Bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

Tevbe nedir ve Allah'a nasıl tevbe edilir?

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

24. SORU

Tevbe nedir ve Allah'a nasıl tevbe edilir?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Muhatap

Davetçi

Önceki sohbetimizde insanın yaptığı seçimlerden sorumlu olduğunu konuştuk. Peki, bir hata yaptığında veya günah işlediğinde ne yapman gerektiğini düşünüyorsun?

Yaptığım yanlıştan pişman olmalı ve Allah'tan bağışlanma dilemeliyim.

Evet. Tevbe; günahı terk ederek pişmanlık duymak ve Allah'a yönelip O'ndan bağışlanma dilemektir. Allah, kullarını tevbe etmeye çağırır:

“Ey iman edenler! Allah'a içtenlikle tevbe edin..”

Tahrîm, 66/8

Muhatap

Davetçi

İçtenlikle tevbe etmek için ne yapmalıyım?

İşlediğin günahı bırakmalı, yaptığından gerçekten pişman olmalı ve o günaha dönmemeye kararlı olmalısın. Eğer bir insanın hakkını çiğnediyse, mümkün olduğu ölçüde hakkını geri vermeli veya onunla helalleşmelisin.

Muhatap

Davetçi

Peki, günahım çok büyükse Allah beni yine de bağışlar mı?

Allah'ın rahmetinden ümidini kesmemelisin. Kur'an'da şöyle buyrulur:

“De ki: Ey kendilerine karşı aşırı giden kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. Şüphesiz Allah bütün günahları bağışlar.”

Zümer, 39/53

Muhatap

Davetçi

Tevbe etmek için bir insanın aracılığına ihtiyaç var mı?

Hayır. Doğrudan Allah'a yönelir, günahını itiraf eder ve O'ndan bağışlanma dilersin. Tevbe etmek için özel bir kişiye günahlarını anlatman gerekmez.

Muhatap

Davetçi

Tevbe ettikten sonra aynı günaha yeniden düşersen ne yapmalıyım?

Yeniden günah işlediğinde ümitsizliğe kapılmadan o günahı bırakıp tekrar tevbe etmelisin. Ancak “Nasıl olsa sonra tevbe ederim” diyerek günaha devam etmeyi hafife almamalısın. Samimi tevbe, günahı terk etme ve ona dönmeme kararlılığı gerektirir.

Muhatap

Davetçi

Öyleyse hata yaptığımda Allah'tan uzaklaşmak yerine O'na yönelmeli, bağışlanma dilemeli ve davranışımı düzeltmeye çalışmalıyım.

Evet. Bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

**Dua nedir ve Allah'a
nasıl dua etmeliyiz?**

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

25. SORU

Dua nedir ve Allah'a nasıl dua etmeliyiz?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Muhatap

Davetçi

Önceki sohbetimizde günah işlediğimizde Allah'a tevbe etmemiz gerektiğini konuştuk. Peki, dua denildiğinde ne anlıyorsun?

Allah'tan bağışlanma dilemek, ihtiyaçlarımı O'na arz etmek ve O'ndan yardım istemek diye biliyorum.

Evet. Dua, kulun Allah'a yönelerek O'ndan istemesidir. Aynı zamanda bir ibadettir. Allah şöyle buyurur:

"Rabbiniz şöyle dedi: Bana dua edin, size karşılık vereyim."

Mü'min, 40/60

Dua bir ibadetse onu yalnızca Allah'a mı yöneltmeliyim?

Evet. İbadet olan dua yalnızca Allah'a yapılır. Allah bizi iştir; O'na yönelmek için araya birini koymamız gerekmez. Kur'an'da şöyle buyrulur:

**"Kullarım sana beni sorarlarsa bilsinler ki ben yakınım.
Bana dua edenin duasına karşılık veririm."**

Bakara, 2/186

Peki, Allah'a nasıl dua etmeliyim?

O'na samimiyetle, alçak gönüllülükle ve yalnızca O'ndan isteyerek dua etmelisin. Allah'a hamd ederek, O'nun güzel isimleriyle yakararak ve Peygamberimize salât ederek dua edebilirsin.

Dua ederken yalnızca ezberlediğim sözleri mi söylemeliyim?

Hayır. Kur'an'da ve sahih sünnette öğretilen duaları öğrenmek güzeldir. Bunun yanında Allah'tan helal ve hayırlı şeyleri kendi sözlerinle de isteyebilirsin.

Dua ettiğim hâlde istediğim şey hemen gerçekleşmezse ne düşünmeliyim?

Allah'ın duanı işittiğini bil ve O'nun rahmetinden ümidini kesme. Duanın karşılığı her zaman istediğin şeyin, istediğin anda verilmesi şeklinde olmayabilir. Allah, kuluna neyin hayırlı olduğunu bilir.

Öyleyse dua ederken Allah'a güvenmeli, O'ndan istemeye devam etmeli ve yalnızca O'na yönelmeliyim.

Evet. Bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

Tevekkül nedir ve Allah'a güvenmek nasıl olmalıdır?

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

26. SORU

Tevekkül nedir ve Allah'a güvenmek nasıl olmalıdır?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde duanın bir ibadet olduğunu ve yalnızca Allah'a yöneltilmesi gerektiğini konuştuk. Peki, tevekkül denildiğinde ne anlıyorsun?

Muhatap

Allah'a güvenmek diye biliyorum. Fakat bunun günlük hayatımda nasıl olması gerektiğini tam olarak bilmiyorum.

Davetçi

Tevekkül; kalben Allah'a güvenmek, O'ndan yardım beklemek ve bir işi yaparken meşru sebeplere başvurduktan sonra sonucu O'na bırakmaktır.

Muhatap

Allah'a güveniyorsam çalışmadan, tedbir almadan beklemem yeterli değil mi?

Davetçi

Hayır. Tevekkül, sorumluluklarını terk etmek değildir. Rızık için çalışır, hastalandığında tedavi arar, tehlikeler karşısında tedbir alırsın. Bütün bunları yaparken sonucun Allah'ın dilemesiyle gerçekleşeceğini bilirsin.

Muhatap

Peki, tevekkülün kalple ilgili bir ibadet olduğunu nereden öğreniyoruz?

Davetçi

Allah, Kur'an'da şöyle buyurur:

"Eğer müminlerseniz yalnızca Allah'a tevekkül edin."

Mâide, 5/23

Muhatap

Elimden geleni yaptığım hâlde istediğim sonuca ulaşamazsam ne yapmalıyım?

Davetçi

Çabanın boşa gittiğini düşünerek Allah'a güvenmekten vazgeçmemelisin. Sonuç her zaman senin istediğin gibi olmayabilir. Sen üzerine düşeni yapar, Allah'tan hayırlısını ister ve O'nun takdirine razı olmaya çalışırsın.

Muhatap

Peygamberimiz tevekkül konusunda bize nasıl örnek olmuştur?

Davetçi

O, Allah'a güvenmiş; aynı zamanda çalışmış, yolculuklarında hazırlık yapmış ve gerekli tedbirleri almıştır. Bir hadisinde şöyle buyurmuştur:

"Güçlü mümin, zayıf müminden daha hayırlı ve Allah'a daha sevimlidir.

Her ikisinde de hayır vardır. Sana fayda veren şeye gayret et, Allah'tan yardım iste ve acze düşme."

Müslim, 2664

Muhatap

Öyleyse tevekkül, hiçbir şey yapmadan beklemek değil; elimden geleni yaparken kalbimi Allah'a bağlamaktır.

Davetçi

Evet. Bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

Allah sevgisi, Allah korkusu ve O'nun rahmetinden ümit etmek nasıl dengelenmelidir?

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

27. SORU

**Allah sevgisi, Allah korkusu
ve O'nun rahmetinden ümit
etmek nasıl dengelenmelidir?**

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Muhatap

Davetçi

Muhatap

Davetçi

Önceki sohbetimizde tevekkülün, elimizden geleni yaparken kalben Allah'a güvenmek olduğunu konuştuk. Peki, Allah'a kulluk ederken kalbimizde hangi duygular bulunmalıdır?

Allah'ı sevmeli ve O'nun rahmetinden ümit etmeliyiz. Fakat Allah korkusunun bunlarla nasıl bir arada olacağını merak ediyorum.

Allah sevgisi, O'na kulluğun temelidir. Allah'tan korkmak, O'nun azabından sakınarak emirlerine uymaya yönelmektir. Rahmetinden ümit etmek ise bağışlanmasını ve mükâfatını beklemektir. Mümin, bu üç duyguyu birlikte taşır.

Allah'ı sevdiğimi söylemem yeterli midir?

Sevgi, davranışlarımızda da kendini göstermelidir. Allah şöyle buyurur:

**“De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin
ve günahlarınızı bağışlasın.”**

Âl-i İmrân, 3/31

Muhatap

Davetçi

Peki, Allah korkusu beni O'nun rahmetinden ümitsiz bırakırsa ne yapmalıyım?

Allah'ın azabından sakınırken rahmetini de unutmamalısn. Kur'an'da Allah'ın salih kulları şöyle anlatılır:

“Onlar, Rablerine korku ve ümit içinde dua ederler.”

Secde, 32/16

Muhatap

Davetçi

Yalnızca Allah'ın beni bağışlayacağını düşünerek günahlara devam etmem doğru olur mu?

Hayır. Ümit, günahı hafife almak değildir. Allah'ın rahmetini uman insan, O'nun rızasını kazanmak için çaba gösterir; hata yaptığında tevbe eder. Korku da insanı ümitsizliğe değil, günahlardan sakınmaya yöneltmelidir.

Muhatap

Davetçi

Öyleyse Allah'ı severek O'na yaklaşmalı, azabından korkarak günahlardan sakınmalı ve rahmetinden ümit kesmemeliyim.

Evet. Bu üç duygu, kulluğumuzda birbirini tamamlar. Bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

**Takvâ nedir ve günlük hayatımızda
nasıl takvâ sahibi olabiliriz?**

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

28. SORU

Takvâ nedir ve günlük hayatımızda nasıl takvâ sahibi olabiliriz?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Muhatap

Davetçi

Muhatap

Davetçi

Önceki sohbetimizde Allah sevgisini, Allah korkusunu ve O'nun rahmetinden ümit etmeyi konuştuk. Peki, takvâ kelimesini daha önce duydun mu?

Duydum. Allah'tan korkmak anlamına geldiğini biliyorum ama günlük hayatımla nasıl ilişkili olduğunu tam olarak bilmiyorum.

Takvâ; Allah'ın emirlerine uyararak ve yasaklarından sakınarak kendini O'nun azabından korumaya çalışmaktır. Allah'tan korkmak, takvânın bir parçasıdır; ancak takvâ yalnızca bir duygu değil, davranışlarımızı da yönlendiren bir kulluk bilincidir.

Takvânın Allah katındaki önemini nereden öğreniyoruz?

Allah, Kur'an'da şöyle buyurur:

“Şüphesiz Allah katında en değerli olanınız, O'na karşı takvâ bakımından en ileri olanınızdır.”

Hucurât, 49/13

Peki, günlük hayatımda takvâ sahibi olmak için neler yapmalıyım?

Namazını kılmalı, helal ve harama dikkat etmeli, insanlara haksızlık etmekten sakınmalı ve kimsenin görmediği zamanlarda da Allah'ın seni gördüğünü hatırlamalısın.

Takvâ yalnızca büyük günahlardan uzak durmak mıdır?

Hayır. Farzları yerine getirmek, haramlardan sakınmak ve şüpheli konularda dikkatli davranmak da takvâ ile ilgilidir. Peygamberimiz şöyle buyurmuştur:

“Helal bellidir, haram bellidir. İki arasında insanların çoğunun bilmediği şüpheli şeyler vardır. Kim şüpheli şeylerden sakınırsa dinini ve ırzını korumuş olur.”

Buhârî, 52; Müslim, 1599

Bir hata yaptığımda takvâ sahibi olma imkânımı kaybeder miyim?

Hayır. Hata yaptığında günahı terk edip Allah'a tevbe etmeli ve davranışını düzeltmeye çalışmalısın. Takvâ sahibi olmak, hiç hata yapmadığını iddia etmek değil; Allah'a karşı sorumluluğunu unutmadan yaşamaya gayret etmektir.

Öyleyse takvâ, yalnızca ibadet ederken değil, hayatının her anında Allah'ın emirlerini gözetmemdir.

Evet. Bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

İslâm'ın beş şartı nelerdir ve bunlar hayatımızda nasıl yer alır?

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

Davetçi

Muhatap

Davetçi

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

29. SORU

İslâm'ın beş şartı nelerdir ve bunlar hayatımızda nasıl yer alır?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde takvânın, Allah'ın emirlerine uyararak ve yasaklarından sakınarak yaşamak olduğunu konuştuk. Peki, İslâm'ın beş şartını biliyor musun?

Muhatap

Kelime-i şehâdet getirmek, namaz kılmak, zekât vermek, oruç tutmak ve hacca gitmek diye biliyorum.

Davetçi

Evet. Peygamberimiz şöyle buyurmuştur:

“İslâm beş esas üzerine kurulmuştur: Allah'tan başka ilah olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın elçisi olduğuna şahitlik etmek, namazı kılmak, zekâtı vermek, haccetmek ve ramazan orucunu tutmak.”

Buhârî, 8; Müslim, 16

Muhatap

Kelime-i şehâdetin anlamı nedir?

Davetçi

Allah'tan başka ibadete layık hiçbir ilah olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın elçisi olduğuna inanıp bunu dile getirmektir. Bu şehâdet, ibadeti yalnızca Allah'a yöneltmeyi ve Peygamberimizin öğrettiği dine uymayı gerektirir.

Muhatap

Namaz ve zekâtın hayatımızdaki yeri nedir?

Davetçi

Namaz, Müslümanın belirlenmiş vakitlerde Allah'a yönelerek yerine getirdiği farz ibadettir. Zekât ise gerekli şartları taşıyan Müslümanın, malının belirlenmiş bir kısmını hak sahiplerine vermesidir.

Muhatap

Peki, oruç ve hac neden bu beş şart arasında yer alır?

Davetçi

Ramazan orucu, Müslümanın Allah için tan yerinin ağarmasından güneş batıncaya kadar orucu bozan şeylerden uzak durmasıdır. Hac ise gücü yeten Müslümanın, belirlenmiş zamanda Kâbe'yi ve ilgili kutsal mekânları ziyaret ederek hac ibadetlerini yerine getirmesidir.

Muhatap

Bu beş şartın hepsi her Müslümana aynı durumda mı farzdır?

Davetçi

Hayır. Namaz ve ramazan orucu gibi ibadetlerin de kendilerine özgü yükümlülük şartları vardır. Zekât, gerekli malî şartları taşıyanlara; hac ise buna gücü yetenlere farzdır. Allah, kullarını güçlerinin yetmediği şeyle yükümlü tutmaz.

Muhatap

Öyleyse İslâm'ın beş şartını öğrenmeli ve üzerime farz olan ibadetleri yerine getirmeliyim.

Davetçi

Evet. Bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

Davetçi

**Namaz neden önemlidir
ve nasıl öğrenilmelidir?**

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

30. SORU

Namaz neden önemlidir ve nasıl öğrenilmelidir?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Daha önceki sohbetlerimizde iman ve İslâm'ın şartlarını konuştuk. Şimdi namazın önemini konuşalım. Namaz neden bu kadar önemlidir?

Muhatap

Namazın önemli olduğunu biliyorum ama neden bu kadar önemli olduğunu tam olarak bilmiyorum.

Davetçi

Namaz, İslâm'ın direğidir. Kulun Rabbine en yakın olduğu ibadettir. Allah'a kulluğumuzu gösterir, bizi kötülüklerden alıkoyar. Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Namaz, müminlere vakitleri belirlenmiş bir farzdır.”

Nisâ, 4/103

Muhatap

Namaz kulu nasıl korur?

Davetçi

Namaz, insanı Allah'ı anmaya alıştırır, günahlardan uzaklaştırır. Allah Teâlâ şöyle buyurur:

“Şüphesiz namaz, hayâsızlıktan ve kötülükten alıkoyar.”

Ankebût, 29/45

Muhatap

Peki, namazı nasıl öğrenmeliyim?

Davetçi

Namaz, Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem)'in kıldığı gibi öğrenilmelidir. Önce doğru bilgi edinilmeli, sonra uygulamalı olarak öğrenilmelidir. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurur:

“Benim namaz kıldığımı gördüğünüz gibi siz de namaz kılın.”

Buhârî, 631 | Müslim, 397

Muhatap

Namazı öğrenirken nelere dikkat etmeliyim?

Davetçi

İhlasla ve ciddiyetle öğrenmelisin. Namazın şartlarını, rükünlerini ve vaciplerini doğru şekilde öğrenmeli; bid'atlerden ve sonradan eklenen yanlış uygulamalardan uzak durmalısın. Güvenilir kaynaklardan, Kur'an ve sahih sünnet ışığında öğrenmelisin.

Muhatap

Anladım. Namazı hayatımın merkezine almalıyım.

Davetçi

Evet. Çünkü namaz, dünyada huzurun, ahirette kurtuluşun vesilesidir. Bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

**Tâğut nedir ve bir Müslüman
tâğutu neden reddetmelidir?**

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

31. SORU

Tâğut nedir ve bir Müslüman tâğutu neden reddetmelidir?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde İslâm'ın beş şartını ve namazın önemini konuştuk. Peki, Kur'an'da geçen tâğut kelimesini daha önce duydun mu?

Muhatap

Duydum ama tam olarak ne anlama geldiğini bilmiyorum.

Davetçi

Tâğut, Allah'a kulluğun sınırını aşarak kendisine ilahlık veya Allah'a mahsus bir yetki nispet edilen ya da Allah'tan başka ibadet edilen bâtil varlık ve merciler için kullanılan bir kavramdır. Şeytan da insanları Allah'tan başkasına kulluğa çağırdığı için tâğut olarak anılır.

Muhatap

Peki, bir Müslümanın tâğutu reddetmesi neden gereklidir?

Davetçi

Çünkü tevhid, yalnızca Allah'a ibadet etmeyi ve O'ndan başka ibadet edilen bâtil ilahları reddetmeyi gerektirir. Allah şöyle buyurur:

“Andolsun, biz her ümmete, ‘Allah’a ibadet edin ve tâğuttan kaçının’ diye bir peygamber gönderdik.”

Nahl, 16/36

Muhatap

Tâğutu reddetmek yalnızca “Ben Allah'a inanıyorum” demek midir?

Davetçi

Hayır. Allah'tan başka hiçbir varlığın ibadete layık olmadığını kabul etmeli; dua, kurban ve revekkül gibi ibadetleri yalnızca Allah'a yöneltmelisin. Kur'an'da şöyle buyrulur:

“Kim tâğutu inkâr edip Allah'a iman ederse kopması mümkün olmayan sapasağlam bir kulpa tutunmuştur.”

Bakara, 2/256

Muhatap

Öyleyse tâğutu reddetmek, Allah'tan başka ibadet edilen şeylerin ilahlığını kabul etmemek demektir.

Davetçi

Evet. Ancak bu kavramı öğrenmek, hoşlanmadığın herkese “tâğut” veya “kâfir” demek değildir. Bir sözün ya da fiilin hükmünü açıklamakla belirli bir kişi hakkında hüküm vermek aynı şey değildir. Böyle ciddi meselelerde delilsiz ve genişgüzel konuşmamalıyız.

Muhatap

Anladım. Önce tevhidi doğru öğrenmeli, ibadeti yalnızca Allah'a yöneltmeli ve dinî hükümleri bilgisizce insanlara uygulamamalıyım.

Davetçi

Evet. Bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

Şeytan neden kâfir oldu ve onun hatasından ne öğrenmeliyiz?

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

32. SORU

Şeytan neden kâfir oldu ve onun hatasından ne öğrenmeliyiz?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde tâğutu ve onu reddetmenin önemini konuştuk. Peki, şeytanın Allah'ın emrine neden karşı çıktığını biliyor musun?

Muhatap

Âdem'e secde etmemesini biliyorum. Fakat onu küfre götüren şey sadece secde etmemesi miydi?

Davetçi

Şeytan, Allah'ın emrini bildiği hâlde kibirlenerek karşı çıktı ve kendisini Âdem'den üstün gördü. Allah şöyle buyurur:

“İblis hariç, hepsi secde etti. O ise kaçındı, büyüklük tasladı ve kâfirlerden oldu.”

Bakara, 2/34

Muhatap

Şeytan kendisini neden Âdem'den üstün gördü?

Davetçi

Yaratıldığı maddeyi üstünlük sebebi saydı. Allah'ın emrine teslim olmak yerine kendi görüşünü öne çıkardı. Kur'an'da onun şu sözü bildirilir:

“Ben ondan daha hayırlıyım. Beni ateşten, onu ise çamurdan yarattın.”

A'râf, 7/12

Muhatap

Öyleyse şeytanın hatası, Allah'ın varlığını bilmemesi değil; O'nun emrine kibirle karşı çıkmasıydı.

Davetçi

Evet. Allah'ı bilmek tek başına yeterli değildir. Kulun, Allah'ın bildirdiği hakikati kabul etmesi ve O'na kullukta kibirlenmemesi gerekir. Şeytan, emri reddederken kendisini haklı göstermeye çalıştı.

Muhatap

Peki, bir insan günah işlediğinde şeytan gibi mi olur?

Davetçi

Her günah işleyen kişi şeytanla aynı hükümde değildir. Günah işlemekle Allah'ın emrini kibirle reddetmek aynı şey değildir. İnsan hata yaptığına günahını kabul edip Allah'a tövbe etmelidir. Âdem'in hatasından sonra Rabbine yönelmesi ile şeytanın kibirle direnmesi arasındaki fark bize bunu öğretir.

Muhatap

Şeytanın hatasından günlük hayatım için hangi dersi çıkarmalıyım?

Davetçi

Hak karşısında kibirlenmemeli, kendi düşünceni Allah'ın ve Resûlü'nün bildirdiklerinin önüne geçirmemelisin. Hata yaptığında bahane üretmek yerine hatanı kabul edip tövbe etmelisin. Başkalarını yaratılışları veya sahip oldukları şeyler sebebiyle küçümsemekten de sakınmalısın.

Muhatap

Anladım. Bilgimle veya yaptığım ibadetlerle övünmek yerine Allah'a teslim olmalı, hata ettiğimde de O'ndan bağışlanma dilemeliyim.

Davetçi

Evet. Bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

Bazı insanlar neden İslam'a düşmanlık eder ve Müslüman buna nasıl karşılık vermelidir?

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

33. SORU

Bazı insanlar neden İslam'a düşmanlık eder ve Müslüman buna nasıl karşılık vermelidir?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde İblis'in Allah'ın emrine kibirle karşı çıkmasını konuştuk. Peki, bazı insanların İslam'a neden düşmanlık ettiğini hiç düşündün mü?

Muhatap

Evet. İslam insanları Allah'a kulluğa ve iyiliğe çağırdığı hâlde bazı insanların ona karşı çıkmasını anlamakta zorlanıyorum.

Davetçi

İnsanların karşı çıkma sebepleri aynı değildir. Kimi İslam'ı yanlış tanır, kimi duyduğu yanlış bilgilere inanır, kimi de dinin öğretilerini bildiği hâlde kabul etmez. Bir insanın kalbinden geçenleri kesin olarak bilemeyiz; bu yüzden herkesi aynı sebeple suçlamamalıyız.

Muhatap

Peki, İslam'a karşı çıkan biriyle karşılaştığımda nasıl davranmalıyım?

Davetçi

Önce neye ve neden karşı çıktığını anlamaya çalışmalısın. Bildiğin konuları doğru ve açık biçimde anlatmalı, bilmediğin konularda ise bilgi sahibiymiş gibi konuşmamalısın. Allah şöyle buyurur:

“Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel öğütlerle davet et; onlarla en güzel şekilde mücadele et.”

Nahl, 16/125

Muhatap

Bana hakaret eder veya inancımın alay ederse ben de ona aynı şekilde karşılık verebilir miyim?

Davetçi

Hayır. İnancını savunmak, hakaretle karşılık vermeni gerektirmez. Sakinliğini koruyabilir, uygun bir dille cevap verebilir veya sonuç vermeyen tartışmadan uzaklaşabilirsin. Allah, başkalarının kutsal saydığı şeylere sövmeyi de yasaklamıştır; çünkü bu, onların bilgisizce Allah'a sövmesine yol açabilir.

“Allah'tan başka taptıkları şeylere sövmeyin; sonra onlar da bilgisizlikleri sebebiyle düşmanlıkla Allah'a söverler.”

En'âm, 6/108

Muhatap

İslam'a inanmayan herkesi dinime düşman olarak mı görmeliyim?

Davetçi

Hayır. Bir insanın Müslüman olmaması, sana düşmanlık ettiği anlamına gelmez. Allah, din sebebiyle sizinle savaşmayan ve sizi yurtlarınızdan çıkarmayan kimselere iyilik ve adaletle davranmanızı yasaklamadığını bildirir.

“Allah, din konusunda sizinle savaşmayan ve sizi yurtlarınızdan çıkarmayan kimselere iyilik yapmanızı ve onlara adaletli davranmanızı yasaklamaz.”

Mümteherine, 60/8

Muhatap

Öyleyse hem dinimi öğrenip anlatmalı hem de insanlara karşı adaletli davranmalıyım.

Davetçi

Evet. İslam'a yönelik bir iddiayla karşılaştığında önce doğruluğunu araştır. İnancını delille açıkla; fakat kimseyi zorlamaya, haksızlık yapmaya veya sırf farklı inandığı için kötü davranmaya kalkışma. Güzel ahlakın da davetinin bir parçası olsun.

Muhatap

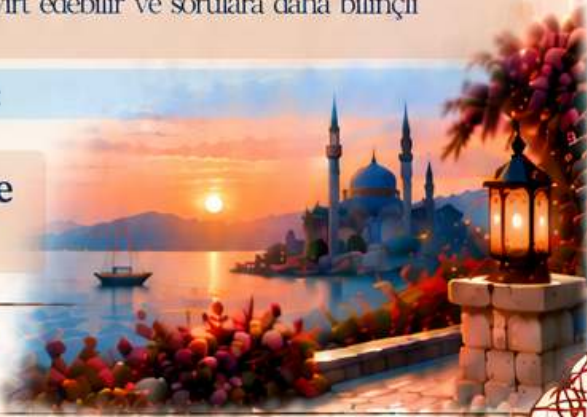
Anladım. İslam'ı doğru öğrenirsem yanlış bilgileri daha iyi ayırt edebilir ve sorulara daha bilinçli cevap verebilirim.

Davetçi

Evet. Bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

Bazı Müslümanlar neden dinlerini öğrenmekte ve yaşamakta ihmalkâr davranıyor?

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

34. SORU

Bazı Müslümanlar neden dinlerini öğrenmekte ve yaşamakta ihmalkâr davranıyor?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde İslam'a yönelik düşmanlık karşısında nasıl davranmamız gerektiğini konuştuk. Peki, bir Müslümanın kendi dinini öğrenmeyi ve yaşamayı ihmal etmesinin sebepleri neler olabilir?

Muhatap

Bazen insanların geçim telaşı ve günlük işleri yüzünden dinlerini öğrenmeye vakit ayırmadıklarını görüyorum. Başka sebepler de var mı?

Davetçi

Evet. Kimi nereden başlayacağını bilemez, kimi öğrendiklerini uygulamayı erteler, kimi de dünya meşguliyetlerini sürekli öne alır. Fakat herkesin şartları aynı değildir. Bir insanın neden ihmalkâr davrandığını, durumunu bilmeden kesin olarak söyleyemeyiz.

Muhatap

Dinimi öğrenmeyi sürekli ertelemem neden sakıncalıdır?

Davetçi

Çünkü insan, Allah'a nasıl ibadet edeceğini ve nelerden sakınacağını öğrenmeye ihtiyaç duyar. Allah şöyle buyurur:

"Bilmiyorsanız ilim sahiplerine sorun."

Nahl, 16/43

Muhatap

Peki, dinimi öğrenmeye nereden başlamalıyım?

Davetçi

Önce Allah'ı tanımayı, tevhidi, imanın esaslarını ve yerine getirmen gereken ibadetleri öğrenmelisin. Ardından öğrendiklerini günlük hayatında uygulamaya çalışmalısın. Bilmediğin meseleleri Kur'an ve sahih sünnete dayalı açıklamalar yapan güvenilir ilim ehline sorabilirsin.

Muhatap

Çok şey öğrenmem gerektiğini düşününce bazen başlamayı erteliyorum. Ne yapmalıyım?

Davetçi

Her şeyi bir günde öğrenmen gerekmiyor. Düzenli bir vakit ayır, küçük ama devamlı adımlarla ilerle. Peygamberimiz şöyle buyurmuştur:

"Allah katında amellerin en sevimlisi, az da olsa devamlı olanıdır."

Buhârî, 6464; Müslim, 783

Muhatap

Öğrendiğim bir bilgiyi uygulamakta zorlanırsam ne yapmalıyım?

Davetçi

Zorlandığın konuyu doğru biçimde öğrenmeye devam et, Allah'tan yardım iste ve gücün yettiğince uygulamaya gayret göster. Bir hata yaptığında da ümitsizliğe kapılmadan tövbe et ve yeniden çaba göster.

Muhatap

Öyleyse dinimi öğrenmek için yalnızca boş vakit bulmayı beklememeli, buna düzenli olarak zaman ayırmalıyım.

Davetçi

Evet. Bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

Her Müslümanın bilmesi gereken üç esas nedir?

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

35. SORU

Her Müslümanın bilmesi gereken üç esas nedir?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde dinimizi öğrenmeyi ihmal etmememiz gerektiğini konuştuk. Peki, her Müslümanın bilmesi gereken üç temel esası biliyor musun?

Muhatap

Üç esasın adını duydum ama neler olduğunu ve neden önemli olduklarını öğrenmek istiyorum.

Davetçi

Üç esas şunlardır: **Rabbini tanımak, dinini tanımak ve Peygamberin Muhammed'i** (sallallahu aleyhi ve sellem) tanımak. Bunlar, kulun kime ibadet ettiğini, hangi dine uyduğunu ve bu dini kimden öğrendiğini bilmesinin temelidir.

Muhatap

Birinci esas olan Rabbimi tanımak ne demektir?

Davetçi

Rabbinin seni ve bütün âlemleri yaratan, rızıklandıran ve yöneten Allah olduğunu bilmendir. Yalnızca O'nun ibadete layık olduğunu kabul etmeli ve ibadetini yalnızca O'na yöneltmelisin. Allah şöyle buyurur:

“Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize ibadet edin.”

Bakara, 2/21

Muhatap

İkinci esas olan dinimi tanımak ne anlama gelir?

Davetçi

Allah'ın razı olduğu dinin İslam olduğunu; O'na tevhidle teslim olmayı, emirlerine itaat etmeyi ve şirkten uzak durmayı öğrenmendir. İslam'ın, iman ve ihsanın ne olduğunu; ibadetlerini nasıl yerine getireceğini de öğrenmelisin. Allah şöyle buyurur:

“Şüphesiz Allah katında din İslam'dır.”

Âl-i İmrân, 3/19

Muhatap

Üçüncü esas olan Peygamberimizi tanımak neden gereklidir?

Davetçi

Çünkü Allah, Muhammed'i (sallallahu aleyhi ve sellem) insanlara elçi olarak gönderdi. Onun Allah'ın kulu ve resûlü olduğunu, insanları tevhidle çağırdığını ve dini nasıl öğrettiğini bilmelisin. Allah'a ibadet ederken onun sahih sünnetini örnek almalısın.

Muhatap

Peygamberimizi sevdiğimi söylemem yeterli midir?

Davetçi

Sevgi, ona uymayı da gerektirir. Allah şöyle buyurur:

“De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın.”

Âl-i İmrân, 3/31

Muhatap

Öyleyse üç esas, yalnızca ezberlemem gereken üç cevap değil; öğrenip hayatımda uygulamam gereken bilgilerdir.

Davetçi

Evet. Rabbini tanıyarak ibadetini yalnızca O'na yöneltir, dinini tanıyarak neye inanıp nasıl yaşayacağını öğrenir, Peygamberini tanıyarak da onun öğrettiği yola uyarsın.

Muhatap

Anladım. Bu üç esası delilleriyle öğrenmeye ve öğrendiklerimi uygulamaya çalışacağım.

Davetçi

Evet. Bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

**Tevhidi anlamamıza yardımcı olan
dört kaide nedir?**

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

36. SORU

Tevhidi anlamamıza yardımcı olan dört kaide nedir?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Muhatap

Davetçi

Önceki sohbetimizde Rabbimizi, dinimizi ve Peygamberimizi tanımakla ilgili üç esası konuştuk. Peki, tevhid ile şirki birbirinden ayırt etmemize yardımcı olan dört kaideyi biliyor musun?

Dört kaidenin adını duydum ama neyi açıkladıklarını bilmiyorum.

Birinci kaide şudur: Peygamberimizin davet ettiği müşrikler, Allah'ın yaratıcı ve rızık verici olduğunu kabul ediyorlardı. Ancak bu kabul, Allah'tan başkasına da ibadet ettikleri için onları tevhid ehli yapmadı. Allah şöyle buyurur:

“De ki: Sizi gökten ve yerden kim rızıklandırıyor? Kulaklara ve gözlere kim hükmediyor? ...
‘Allah’ diyecekler.”

Yûnus, 10/31

Demek ki Allah'ın yaratıcı olduğunu kabul etmek, tek başına tevhidi gerçekleştirmek için yeterli değil.

İkinci kaide şudur: Müşrikler, Allah'tan başka yönedikleri varlıkları kendilerini Allah'a yaklaştıracak araçlar ve şefaathiler olarak görüyorlardı. Allah onların şu sözünü bildirir:

“Biz onlara, ancak bizi Allah'a daha çok yaklaştırsınlar diye ibadet ediyoruz.”

Zümer, 39/3

Öyleyse Allah'a yaklaşmak amacıyla da olsa ibadeti O'ndan başkasına yöneltmek doğru değildir.

Üçüncü kaide şudur: Peygamberimiz, farklı varlıklara ibadet eden topluluklarla karşılaştı. Kimileri meleklerle, kimileri peygamberlere veya salih kişilere, kimileri de putlara yöneliyordu. İbadet edilen varlıkların farklı olması, Allah'tan başkasına ibadet etmeyi meşru kılmaz. Allah şöyle buyurur:

“Mescitler Allah'ındır. Öyleyse Allah ile birlikte hiç kimseye dua etmeyin.”

Cin, 72/18

Dördüncü kaide nedir?

Dördüncü kaide, risalede şöyle açıklanır: Peygamberimizin dönemindeki müşriklerden bazıları sıkıntı anında yalnızca Allah'a yönelir, rahatlığa kavuşunca yeniden şirke dönerdi. Allah, denizde tehlikeyle karşılaştıklarında dini yalnızca O'na has kılarak kendisine dua ettiklerini; kurtulduklarında ise yeniden şirk koştuklarını bildirir. Ankebût, 29/65.

Bu dört kaideden çıkarmam gereken temel ders nedir?

Allah'ın yaratıcı olduğunu kabul etmekle yetinmemeli; dua ve diğer ibadetleri yalnızca O'na yöneltmelisin. İbadet ettiğin varlığın kim olduğu veya ona hangi amaçla yöneldiğin, Allah'tan başkasına ibadet etmeyi doğru hâle getirmez.

Peki, bu kaideleri öğrendiğimde insanlara hemen şirk veya küfür hükmü verebilir miyim?

Hayır. Bu kaideler öncelikle tevhidi ve şirki anlamak içindir. Bir filin hükmünü öğrenmekle belirli bir kişi hakkında hüküm vermek aynı şey değildir. Şahıslar hakkındaki hükümler, gerekli iblgı ve şartlar gözetilmeden verilmez.

Anladım. Dört kaideyi önce kendi inancımı ve ibadetimi Kur'an ile sahih sünnete uygun hâle getirmek için öğrenmeliyim.

Evet. Bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

Bid'at nedir ve dine ne gibi zararlar verir?

Davetçi

Muhatap

Davetçi

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

37. SORU

Bid'at nedir ve dine ne gibi zararlar verir?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde tevhidi anlamamıza yardımcı olan dört kaideyi konuştuk. Peki, dine bid'at ne demektir, biliyor musun?

Muhatap

Bid'atin sonradan ortaya çıkan bir şey olduğunu duydum. Öyleyse her yeni şey bid'at mıdır?

Davetçi

Hayır. Dinde bid'at, Allah'a yaklaşmak amacıyla, Kur'an ve sahih sünnette dayanağı bulunmayan bir inanç veya ibadet biçimini dinin bir parçası hâline getirmektir. Günlük hayatı kolaylaştıran yeni araçlar ve teknikler, sırf yeni oldukları için dinî bid'at sayılmaz.

Muhatap

Bir insan iyi niyetle yeni bir ibadet biçimi ortaya koyarsa bu kabul edilir mi?

Davetçi

İyi niyet önemlidir; ancak bir ibadetin kabulü için niyetin yanında Peygamberimizin öğrettiği dine uygunluk da gerekir. Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

“Kim bizim şu işimizde (dinimizde) ondan olmayan bir şey ortaya çıkarırsa o reddedilir.”

Buhârî, 2697; Müslim, 1718

Muhatap

Bid'at dine ne gibi zararlar verir?

Davetçi

İnsanların sonradan ortaya koyduğu uygulamalar dinin bir parçası gibi görülürse sünnetle bid'at birbirine karışınabilir. İnsanlar, Peygamberimizin öğrettiği ibadetleri öğrenmek yerine delili olmayan uygulamalara yönelebilir. Böylece dinin Allah ve Resûlü tarafından belirlenen ölçüsü göz ardı edilmiş olur.

Muhatap

Peki, bir uygulamanın bid'at olup olmadığını nasıl anlayabilirim?

Davetçi

Önce onun dinî bir ibadet olarak mı yapıldığına bakmalısın. Ardından Kur'an'da ve sahih sünnette dayanağı olup olmadığını, Peygamberimizin ve sahabenin o ibadeti nasıl yerine getirdiğini araştırmalısın. Bilmediğin meselelerde güvenilir ilim ehline danışmalısın.

Muhatap

Peygamberimiz bid'at konusunda başka ne söylemiştir?

Davetçi

Bir hutbesinde şöyle buyurmuştur:

“Sözlerin en hayırlısı Allah'ın kitabıdır. Yolun en hayırlısı Muhammed'in yoludur. İşlerin en kötüsü sonradan ortaya çıkarılanlardır. Her bid'at sapıklıktır.”

Müslim, 867

Muhatap

Bir uygulamayı yanlış bulduğumda onu yapan herkese hemen bid'at ehli diyebilir miyim?

Davetçi

Hayır. Bir uygulamanın hükmünü açıklamakla onu yapan belirli bir kişi hakkında hüküm vermek aynı şey değildir. İnsanların bilgisi, niyeti ve içinde bulunduğu şartlar farklı olabilir. Önce meseleyi doğru öğrenmeli, insanlara da bilgi ve güzel öğütle yaklaşmalısın.

Muhatap

Anladım. İbadetlerimde yalnızca iyi niyetime güvenmemeli, Peygamberimizin sahih sünnetine uygun davranmaya çalışmalıyım.

Davetçi

Evet. Bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

Tevhid ile şirk arasındaki fark nedir?

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

38. SORU

Tevhid ile şirk arasındaki fark nedir?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Muhatap

Davetçi

Önceki sohbetimizde bid'atin ne olduğunu ve ibadetlerimizi sahih sünnete uygun yapmanın önemini konuştuk. Peki, tevhid ile şirk arasındaki temel farkı biliyor musun?

Tevhidin Allah'ı birlemek, şirkin ise O'na ortak koşmak olduğunu biliyorum. Fakat bu farkın ibadetlerime nasıl yansıdığını öğrenmek istiyorum.

Tevhid, Allah'ı kendisine mahsus olan hususlarda birlemek ve ibadeti yalnızca O'na yöneltmektir. Şirk ise Allah'a ait olan ibadetlerden birini O'ndan başkasına yönelterek Allah'a ortak koşmaktır. Allah şöyle buyurur:

“Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın.”

Nisâ, 4/36

Muhatap

Davetçi

İbadeti yalnızca Allah'a yöneltmek ne demektir?

Namazı, duayı, kurbanı ve diğer ibadetleri yalnızca Allah için yapmaktır. Allah şöyle buyurur:

“De ki: Şüphesiz benim namazım, kurbanım, hayatım ve ölümüm âlemlerin Rabbi Allah içindir. O'nun hiçbir ortağı yoktur.”

En'âm, 6/162-163

Muhatap

Davetçi

Allah'ın yaratıcı olduğunu kabul eden bir insan yine de şirke düşebilir mi?

Evet. Allah'ın yaratıcı olduğunu kabul etmek önemlidir; ancak tevhid bununla sınırlı değildir. İnsan, Allah'ın yaratıcılığını kabul ettiği hâlde ibadeti O'ndan başkasına yöneltilirse tevhidin gereğine aykırı davranmış olur.

Muhatap

Davetçi

Peki, bir insandan yardım istemek de şirk midir?

Hayır. Bir insandan gücünün yettiği, olağan bir konuda yardım istemek ile yalnızca Allah'ın gücünün yettiği bir şeyi ondan istemek aynı değildir. Örneğin birinden su istemek veya bir işi yaparken yardım almak, ona ibadet etmek anlamına gelmez. Burada isteğin niteliğini ve kime nasıl yöneltildiğini doğru anlamak gerekir.

Muhatap

Davetçi

Tevhidi öğrenirken en çok neye dikkat etmeliyim?

Önce Allah'ın kim olduğunu, hangi ibadetlerin yalnızca O'na ait olduğunu ve Peygamberimizin bu ibadetleri nasıl öğrettiğini öğrenmelisin. Bir söz veya davranışın hükmünü araştırırken de delile dayanmalı, bilmediğin konularda güvenilir ilim ehline danışmalısın.

Muhatap

Davetçi

Şirk hakkında bilgi sahibi olduğumda belirli kişilere hemen müşrik veya kâfir diyebilir miyim?

Hayır. Bir inanç veya fiilin şirk olduğunu açıklamakla belirli bir kişi hakkında hüküm vermek aynı şey değildir. Şahıslar hakkındaki hükümler, gerekli şartlar ve engeller değerlendirilmeden verilmez. Sen önce kendi inancını ve ibadetlerini tevhid üzere korumaya gayret etmelisin.

Muhatap

Davetçi

Anladım. Tevhid, yalnızca Allah'ın varlığını kabul etmek değil; ibadeti de yalnızca O'na yöneltmektir.

Evet. Bir sonraki sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

Bir Müslüman imanını ve dinini nasıl koruyabilir?

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

39. SORU

Bir Müslüman imanını ve dinini nasıl koruyabilir?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde tevhid ile şirk arasındaki farkı konuştuk. Peki, bir Müslümanın imanını ve dinini korumak için neler yapması gerektiğini biliyor musun?

Muhatap

İmanımı korumak istiyorum. Fakat bunun için yalnızca Müslüman olduğumu söylemem yeterli mi?

Davetçi

Hayır. Müslüman, Allah'a imanını doğru bilgiyle güçlendirmeye, ibadetlerini yerine getirmeye ve kendisini günaha sürükleyen şeylerden sakınmaya çalışmalıdır. Allah şöyle buyurur:

“Ey iman edenler! Allah’tan, O’na yaraşır şekilde sakının ve ancak Müslümanlar olarak can verin.”
Âl-i İmrân, 3/102

Muhatap

İmanımı korumak için önce neyi öğrenmeliyim?

Davetçi

Önce tevhidi, imanın esaslarını ve yerine getirmen gereken ibadetleri öğrenmelisin. Kur’an’ı okumalı, anlamını öğrenmeye çalışmalı ve Peygamberimizin sahih sünnetini kendine örnek almalısın. Bilmediğin meseleleri güvenilir ilim ehline sormalısın.

Muhatap

Öğrendiklerimi uygulamanın imanımla nasıl bir ilişkisi vardır?

Davetçi

İman, yalnızca bilgi edinmekten ibaret değildir. Allah’a itaat etmek, farz ibadetleri yerine getirmek ve haramlardan sakınmak da Müslümanın hayatının bir parçasıdır. Özellikle namazını korumalı ve öğrendiğin doğruları davranışlarına yansıtmaya çalışmalısın.

Muhatap

Peki, çevremdeki insanların davranışları dinimi yaşamamı zorlaştırırsa ne yapmalıyım?

Davetçi

Seni iyiliğe teşvik eden insanlarla beraber olmaya çalış. Yanlış bir davranışa çağıldığında Allah’ın rızasını gözeterek ondan uzak dur. Peygamberimiz şöyle buyurmuştur:

“Kişi dostunun dini üzeredir. Öyleyse her biriniz kiminle dostluk kurduğuna dikkat etsin.”
Ebû Dâvûd, 4833; Tirmizî, 2378

Muhatap

Günah işlersem veya ibadetlerimde eksiklik yaparsam imanımı korumak için ne yapmalıyım?

Davetçi

Hatanı kabul edip Allah’a tövbe etmeli, günahı sürdürmemeye çalışmalı ve eksik bıraktığın ibadetleri öğrenerek yerine getirmelisin. Günahını küçümsememeli; fakat Allah’ın rahmetinden de ümit kesmemelisin.

Muhatap

Allah’tan imanımı korumasını istemeli miyim?

Davetçi

Evet. Kul, Allah’ın yardımına muhtaçtır. Kur’an’da şöyle dua edilir:

“Rabbimiz! Bizi doğru yola ilettikten sonra kalplerimizi eğriktme. Bize katından rahmet bağışla.”
Âl-i İmrân, 3/8

Muhatap

Anladım. İmanımı korumak için doğru bilgiyi öğrenmeli, ibadetlerime devam etmeli, iyi arkadaşlar seçmeli, günahlarımdan tövbe etmeli ve Allah’tan yardım istemeliyim.

Davetçi

Evet. Bir sonraki ve son sohbetimizde şu sorunun cevabını arayalım:

İslam’ı öğrenen bir insan bundan sonra nasıl bir yol izlemelidir?

SEN SORDUN, BEN CEVAPLADIM

40 Soruda İslam'ı Tanımak

40. SORU

İslam'ı öğrenen bir insan bundan sonra nasıl bir yol izlemelidir?

Hayatın anlamı üzerine bir sohbet...

Davetçi

Önceki sohbetimizde bir Müslümanın imanını ve dinini nasıl koruyabileceğini konuştuk. Kırk soruluk sohbetimizin sonuna geldik. Peki, öğrendiklerinden sonra nasıl bir yol izlemek istiyorsun?

Muhatap

Allah'ı, tevhidi, imanın esaslarını ve ibadetleri öğrendim. Fakat yalnızca bu bilgileri öğrenmiş olmakla yetinmek istemiyorum. Bundan sonra ne yapmalıyım?

Davetçi

Önce öğrendiklerini hayatına geçirmeye çalışmalısın. Allah'a ibadetini yalnızca O'na yöneltmeli, farzlarını yerine getirmeli ve haramlardan sakınmalısın. İlim öğrenmek, onunla amel etmene vesile olmalıdır.

Muhatap

Öğrenmeye devam etmem gerekiyor mu?

Davetçi

Evet. Bu kırk soru, dinini öğrenmen için bir başlangıçtır. Kur'an'ı okumaya, anlamını öğrenmeye ve Peygamberimizin sahih sünnetini tanımaya devam etmelisin. Allah, Peygamberine şöyle dua etmesini emretmiştir:

“Rabbim! İlmimi artır.”

Tâhâ, 20/114

Muhatap

Peki, öğrendiğim doğruları başkalarıyla paylaşmalı mıyım?

Davetçi

Bildiğin doğru bilgileri güzel bir üslupla paylaşabilirsin. Fakat bilmediğin konuda hüküm vermemeli, insanları küçümsememeli ve kimseyi zorlamamalıdır. Önce kendin öğrendiklerini yaşamaya gayret et; sonra insanlara hikmetle ve güzel öğütle yaklaş.

Muhatap

Bazen eksiklerim ve hatalarım olursa başladığım bu yolda nasıl devam edebilirim?

Davetçi

Hatalarını fark ettiğinde Allah'a tövbe et ve doğruları uygulamak için yeniden çaba göster. Bir anda her şeyi başarmayı bekleme. Az da olsa devamlı ibadet etmeye ve düzenli öğrenmeye önem ver.

Muhatap

Doğru yolda kalmak için Allah'tan nasıl yardım isteyebilirim?

Davetçi

Her namazında Fâtiha sûresinde okuduğun şu duanın anlamını düşün:

“Bizi dosdoğru yola ilet.”

Fâtiha, 1/6

Muhatap

Allah'tan hidayet ve sebat iste. Öğrendiğin hakikatlere bağlı kalmak için O'nun yardımına muhtaç olduğunu unutma.

Davetçi

Öyleyse İslam'ı tanımak bir son değil; Allah'a kulluk ederek, öğrenerek ve öğrendiklerimi uygulayarak sürdüreceğim bir yolculuğun başlangıcıdır.

Muhatap

Evet. Bu sohbetler boyunca birçok soruya cevap aradık. Şimdi önemli olan, öğrendiğin doğruları hayatında yaşatmandır. Allah'tan sana faydalı ilim, salih amel ve dosdoğru yol üzere sebat vermesini dilerim.

Davetçi

Âmin. Sorularına verdiğin cevaplar için teşekkür ederim. Bundan sonra da dinimi delilleriyle öğrenmeye ve öğrendiklerimle amel etmeye çalışacağım.

Allah ilminizi faydalı, amellerimizi salih kılsın. Kırk soruluk sohbetimiz burada tamamlandı.

Hakikat açık, yol bellidir.

Rabbimiz hepimizi dosdoğru yol üzere sabit kılsın.

UBEYDULLAH ARSLAN
İSLAM DAVETÇİSİ

